

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab exordio Imperij Arcadij & Honorij Augustorum, Anno Domini
CCC. XCV. perueniens vsque ad CCCC. XL. continet annos XLV. ita
dispositus, vt commodè sextus tomus à S. Leone Magno Pontifice Maximo
inchoetur

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 430. Caelestini Pap. Annus 7. Theod. 23. Valent. 6.
Impp.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14566

Virgine per Spiritum. Si quis autem hoc nomen Theoson propter
 natam honorantem continentiam Dei verbo, non propter parentem
 proponit; dicitur quidem hoc vocabulum in ea, quae perit, non esse
 cotinuat. Operiet enim veram matrem de eadem esse cecitiam * ex
 sententia. Ferri tamen potest hoc vocabulum propter ipsam confi-
 derationem. Et quod solum nominetur de Virgine hoc verbum pro-
 pter insepeliam templum Dei Verbi ex ipsa, non quia ipse in qer fit
 Dei Verbo; nemo enim antiquiorum se parit. Haec quidem existimo
 praedictum sanam significasse. Exponitur vero etiam nos, quae con-
 tingerit. Reus ostendimus, quia frater nostro negotium eorum,
 quae praedictum, nosse cupimus, non desiderio curis fratri imponere,
 cum & nostra narratio tanquam frater fratribus, veritatem se-
 larum nobis innotescit publicantes, ut sit nobis principium literarum
 veritatum. Dicit enim, cum his litteris in operem, quia fraternam no-
 bis delectam innotescit collectionem. Omnem, quae tecum est, in Chri-
 sto fraternitatem, & qui mecum sunt, salutamus, haec enim Nesto-
 rij litterae ad Caecelstinum scriptae ab eo praeterea causae Pe-
 lagianorum Episcoporum.

VI. Huiusmodi damnam in Occidente, & sedibus expulsi,
 Constantiopolim commigrant, a Theodosio Imp. au-
 xilium implorant: quorum tandem occasione alias quo-
 que post haec se dedidit litteras, idem Nestorius tellatus
 esse postioris epistola ad Caecelstinum data: quas ab eodem
 codice acceptas hie tibi cuedandis curamus. Quem au-
 tem primo loco posuit Iulianum, vt Pelagianorum signifi-
 ferum, haud alium esse putamus, quam illum Episcopum
 Capuanum patriae Aclanensem, vt Prosper in Chronico
 docet, quem S. Angellinus contrarius scriptis exagitavit.
 Posterior vero epistola Nestorij ad Caecelstinum sic se ha-
 bet:

Sepi scripsi beatitudini tuae propter Iulianum, Orontium & ce-
 teros, qui sibi videntur Episcopatum dignitatem, & crederentiam
 aditum apud psumum & praedictissimum Imperatorem faci-
 unt, nosq; concordant frequentibus Lamentationibus, tanquam ten-
 poribus Orthodoxis de Occidente proci. At hinc q; crepta de his
 a tua veneratone non suscipimus, quae si haberem, possem cu respon-
 dere, hancq; compendiosam responsum iustitibus eorum: nunc enim
 ab incerta dicto eorum non habet quis, ad quod se conuertat; alia
 hereticos eos vacantes. Et tunc de Occidentibus paribus & pro-
 hibitis esse dicentibus; ipsi vero inanis calumniam se sustinuisse,
 & periculum pro Orthodoxa fide ex subreptione perperis. Quorum
 verum certum sit, nobis graui est ignorancia. Nam condolere eis, si
 veri heretici sunt, crimen est; & iterum non condolere, si calumniam
 sustinent, durum & impium est. Dignatur igitur amarissima Dei
 anima tua informare nos, qui ad vitandam momentani huiusque
 dimidiam, ad est, & ad odium, & ad suscitacionem eorum, doceri
 autem volumus quomodo his sententiam tenemus: deinceps enim
 togem viui per dies singulos dissimulantes spe & expectacione bea-
 titudinis tuae. Non est enim, & venerandissime (sicut nosti) rei vili
 disquisio pie scilicet nec parua est probatio eorum, qui hoc agunt. Mul-
 tui enim etiam nobis labor hic celebratur, dum elaboramus eriere
 solidissimam impietatem pessime opinione Apostolicae & Aris de
 Ecclesia Dei: nescio enim quemadmodum qualem de Ecclesiastica
 condandis contemperacionis impropria Deitate & humanitate V-
 nigeniti accipiente agrotant egrotant praedictorum hereticorum,
 dum & corporis passiones audent suspensum Deitati Vnigeniti, &
 immutabilitatem Deitatis ad naturam corporis transisse confingunt;
 & vitandam naturam, quae per conuersionem summam & in confu-
 sam in vna persona Vnigeniti adoratur, contemperacionis mutabili-
 tate confundunt. Ceteri, qui nec sanctorum illorum P. rimum exposi-
 tionem meminerunt, aperte ad eos recedentes: Credimus in vnum
 Dominum Iesum Christum Filium Dei incarnatum ex Spiritu sancto
 & Maria Virgine. Haec enim vox in nomine quod significat y-
 trams, naturam, id est, Christum est Deitati Patris Honoris, hu-
 manitas vero posterioribus temporibus nata est ex sancta Virgine,
 quae propter conuersionem Deitatis ab Angelis & hominibus simul
 colitur. Eum ergo, qui hic propter scilicet praesentem tot laboribus
 fatigatur, confidens, quod iterum pati necesse est, si negotium pro-
 ditorum vitiosum nesciat, timeat, nimis ne additamentum heretico-
 rum per ignoranti am hic positum faciat. Vnde rogo, vt vndiq; studio-
 sum sit sancte anima tua de notitiam praedictorum vitiosum, ma-
 xime cum litterarum sequeretur fidelissimum Valerium cubicularius pos-
 sit beatitudini tuae per se exponere molestias eorum. Omnem in Chri-
 sto fraternitatem, quae tecum est, ego & qui mecum sunt, plurimum

salutamus. haec enim Nestorij ad Caecelstinum litterae pro
 Pelagianis primo loco scribentis.

Sed quodnam Nestorij consilium fuerit scribendi ad
 Caecelstinum Romanum Pontificem, peruehendum est.
 Vt autem quoniam ferme biennio tacuisset, modo ad ipsum
 scriberet, insuperque vna cum litteris & codicibus a se pro
 heresis defensione illis adiungere: ea quidem ex causa id
 factum esse videtur, quod cum idem Nestorius in promul-
 ganda haereticum sibi aduersantem Cyrillum Alexan-
 drinam Ecclesiam Episcopum inuenisset, qui tum sedis au-
 thoritate, cum excellenti doctrina Orientales Episcopos
 ad suas partes trahere facile posset: considerans ex Anti-
 quorum vsu, in huiusmodi de fide obortis controuersis
 dubia lance suspensis in eam partem fauorabile inclinare
 iudicium, in quam Romani Pontificis sententiae calculus
 apponeretur: vt eum promereri posset, omnem conatum
 adhibuit, curans id tractari per Antiochum virum illu-
 strem, qui Caecelstino Papae, quae pro defensione heresis
 haecenus ab eo essent scripta, redderet: vt illis (o summa
 dementia!) primario Catholicae sedis Antistite persuaso,
 vniuersa simul cum eo Catholica Ecclesia in eandem quo-
 que sententiam traheretur. De huiusmodi quidem vana
 hominis spe haec habet Cyrillus in epistola & data hoc an-
 no ad Iuuenalem Hierosolymoni Episcopum, verbis his:
 Ratus autem, quod & Romana Ecclesia sacerdotem in suam senten-
 tiam pertrahere qucat, scripsit ad dominum meum ac religiosissimum
 ac piensissimum Caecelstinum, in ferens epistola dogmatum suorum per-
 uersitatem: misit autem & multas expositiones; ex quibus peruersa
 sapere deprehensus, ac tam cum execratione tanquam haereticus con-
 demnatus est, haec Cyrillus.

Sed quae sunt ista consecuta, dicamus. Iam plane sefel-
 lit manis spes sua & caeca praesumptio miserum, qui fieri
 posse stulta existimatione putauit, vt Ecclesia, quae (vt est
 sententia Patrum) haereticos omnes semper inaccessibili stu-
 dio infectata, eadem penitus profligantur; discedit; ead-
 em ipsa accepta foret tale potentum, monstrumq; de-
 forme, omniumq; terretimum, quod spiritu sacanico con-
 cepisset, vanitate formasset, & horrendum visu composi-
 tum peperisset superbia, aluisset maledictis, atq; blasphe-
 mis taginasset. Sed quomodo illud, simul ac Romae vi-
 sum, eodem ferme momento temporis Apostolico con-
 fessum est gladio iam dicamus. Primum veto de Cyrilli
 ad Caecelstinum Papam epistola, quae & primo loco lecta
 est, instituiamus orationem pro ordine rerum gestarum ac
 temporum.

Cyrillus igitur Episcopus Alexandrinus cum frustra
 tentasset Nestorij emendationem, quam ex Caecelstini Pa-
 papae litteris procurauerat: quo de omnibus ipsum Roma-
 num Pontificem adderet certiorum, ad ipsum legauit (vt
 dictum est) Possidonium Ecclesiae Alexandrinae disco-
 num, cui ad eundem litteras dedit. Praeterea vero, ne in
 damnationem Nestorij excitaret ipsum Caecelstinum ad id
 praestandum paratum, sed vt dilacione aliqua expectare-
 tur, si tolerantia eiusdem haereticarum morbus curari pos-
 set, ista in mandatis Possidonio dedit: Si (inquit) Nestorij
 litteras & expositionum illius codices redditis Caecelstino compereris,
 tu quos, illi meae redde litteras: sin feceris non reddas, sed haec infe-
 ritus. Possidonius autem eam comperisset, tam epistolas, quam exoge-
 ses illius Caecelstino fuisse exhibitas, compulsus est ipse quos, quae se-
 hat exhiberi, haec namq; ita transacta esse, ex relatione Petri
 Primicerij Notariorum presbyteri Alexandrini & in texta
 Ephesino Concilio habetur expressa. Extant autem ipsae
 Cyrilli litterae ad Caecelstinum Papam Possidonio datae,
 quarum est eorum d: Si in vobis vq; adeo seruis & necessa-
 rius, & vbi inferius: Tradidi (inquit) & epistolas quoque a me
 scriptas (ad Nestorium scilicet) Possidonio, vt tuae sanctitati eas
 offerat, fuisse autem has primas litteras a Cyrillo ad Caecel-
 stinum conscriptas id illis ipse verbis ostendit, vbi ait: Sane
 haecenus alium tacei. Neq; enim quicquam omnino de illo, qui Con-
 stantiinopolitanae Ecclesiam hoc tempore administrat, vel ad religio-
 nem tuam, vel ad vilius alium consuetudinem nostrum scripsit, non i-
 gnorans praecipuum celeritatem in eiusmodi rebus cum vito plerumq;
 conueniam esse solere, &c.

Post haec veronarratis, quae gesserit Nestorius aduer-

VIII. RESTORI- VS TENT CA- LEST. VVM INDYCERE IN SVAS PARTES.

b. Atid Cy- ril. p. 16.

IX.

X.

CYRILLVS QVAM PA- TIEN TER AGAT AD- VERSVS NESTO- RIVM.

e. Ath. Con. Eph. tom 2. edit. Pelt. d. Tom. 1. ep. Rom. cont. post e. p. 1. 2. Ca. 108.

1. Tim. 6. XVIII. ANATH. MATIS COM. QU. NATIO. cluse, extendis te laurus, multas anfractibus circumisti. fero tamen duresis itine periculis ad impium confuturam. Scimus quid ille a caeteris, qui precipit contentiones vel pugnas legi esse vitandas. Sicut enim inquit inuitas & vana. Quod igitur vana & inuitas iudicatur, nemo dubitat immine profuturam.

Itaque quoniam & iam frater Cyrillus secundus de epistola sua asserat esse conuenientem, intelligas volo post primum & secundum illius & hanc correctionem nostram quam constat esse iam tertiam, ab vniuersitate collegii & conuentu Christianorum te profuturum esse sciendum; nisi mox, que maledicta sunt, corrigantur; nisi in eam viam redas, quam se Christus esse scilicet. Male in hunc arma impetatione mouisti, qui te super familiam suam velut fidelem prudentemq; permiserat. ante confertur. Perit tibi huiusmodi officij beatitudo promissa: non solum nam das cibum in tempore, verum etiam veneno in terfuitis, quia ille suo sanguine & sua morte quaesuit. Venenum namq; est, sicut tuis labijs, que maledictio & anathematizatio plena videmus, sicut contra eum, qui suus est, niteris disputare. Vbi est diligentia peritralis? Vultor bonis b. animam suam ponit pro omnibus suis mercenariarum vero est, qui ea lapsus dimittit & tradit. Quid hic tu pastor aditum es, qui Dominicum gregem pro lapsu ipse dispersit? Ad quemnam dicit Dominicus septa confugiet, si in terra vniuersa laxatur?

Qua futurus est tuitio desensus, qui te patitur pro castro raptoem? Et alias inquit Dominicus habeo omnes, que non sunt ex hoc omnia, & illas oportet me adducere. Ille alias se promittit adducere, tibi perent, quas habebas. Tamen si quidem tertium sit, quoties ista contingunt, non omnes pastores, sed magis omnibus perire pastores. Et vocem meam inquit audient. Quare? Vt sua vna grex. Ad illius vocem vnum sit grex: ad tuam vocem aut insularum aut fugator. Daturum est, vt in te de Actibus Apostolorum locuti Pauli verba conueniant d: Ego inquit scio, quia introitum post discessionem meam lapsi graues in vos; non parcentes gregi: & ex vobis ipsi scygent homines querentes peruersa, vt aduicant discipulos posse. Hac & te alius, quam dicit tibi velimus docenda enim tibi fuerant, no discenda, que dicimus: nam qui seras doceri Episcopum, qualiter debeat esse Christianus?

Diligenter aspicere in quam conditionem reueris. accerseris, argueris quod horum conuenit sacerdoti d: duris dicit responsio: si tamen vnicuique est, verbis blasphemiam vindicare. An tibi in vbi existimus esse percutendum, cum anima tue ita ipse non parcas, & omnibus velis & preteritis & presentibus & futuris beneficiis salutis auferre: Persequar plane Domini mei fideles seruis inimicos, cum Propheta asserat, odio eos odio perficito. Memor tuus, altero loquentes, ne parcam. Quem hoc ego respiciam? Cui hominis aliquid residerem, quando agitur, vt mihi tuius spei mea causa tollatur? Ipsius in Euangelio Domini verba sunt, quibus ait: non sibi patrem, non filium matrem, nec filios, nec aliquam necessitudinem debere proponi. Ite inquit tuis frequentat est pietas, ex qua nascitur impetus, cum vniuersi carnis affectu, charitati illi, qua Deus est, charitas preparatur corporalis, cum in vniuersi aliquibus sepe de verum: at vbi ad eum tenditur, qui est ipsa dilectio, necesse est, nec illa feruentur, quorum auctor vocatur in causam.

Exspegere tandem: quia non sunt ista dicenda vigilis, quas non exhibes castidie, sed rapine. Velimus te in hoc, quod predicat, dormire. & vigilare in hoc, quod impugnas. Lenius certe seruenis, si in veros dormires: nemo tibi perditus esset, nemo que sitis: nullo animarum dispendio maretur Ecclesia, nullo compendio letaretur. Satis est esse, si hanc spem suam, ita vt acceptas, resignares. Sed quid multum moror? loquente architecto Paulo b. frustra super edificatum; quid, que sit, in quo non inuenio fundamentum? Audio, vim maximam Catholicis feruentis, quibus nos communiamus, clericis suffimere: ita vt tui etiam ciuitas interdicta dicatur: letamus eos primum confessionis, acquirere; sed dolemus, quod Episcopo persequente. Beatus Paulus Apostolus persecutorem predicatorem mutat: nosas est maximum predicatorem persecutorem mutat. Digere in numerum retro hereticos, qui huiusmodi que sitis Ecclesie intrulerunt: qui vniuersum de hoc certamine victor reuerit? Habes certe tue ciuitatis exemplum: Paulus quia Samosatensis, occupata Ecclesia Antiochia, cum talia predicaret, collegij suorum senum mensam: reliquos inuentores malorum, Ecclesie occupatis, sententia censura semper non distat exierit.

Hos quoque hereticos, de quibus nos, velut eorum, que gesta sunt, noscum, non solum voluisti; sedibus suis, inuisa dicentes: expulsi ista damnatio: quos illi inuenisse reperimus, non potamus esse mirandum: inueniant enim in ipsi in predicationem: cuius comparatione se existimant innocentes. Legimus quam bene tenas originale peccatum, qualiter ipsam nativam asseras debitorum. Et enim delictum merito reddere, qui descendit de genere debitoris. Quid tecum faciant, qui sunt hanc negando damnati? nunquam sine suspitione ea, que sibi sunt aduersa, conueniunt: euerterent denique, si tibi quos, si minus distulcerent. Cur tamen ea, que in hoc tunc sunt acta, quaeruntur; cum certum sit, illuc ad nos a Catholico tunc Aristotele Atica gesta directa? Cur non sancte memorie Sifonius quasit? quia vixit sub decessore suo probaverit eos tunc damnatos. Desistant infelices, spe se hominum fuisse deceptos, quibus iam potuit propter communionem sola penitentia subuenire. Ecce scire de his incipis, siqua ante nosisti. Causam tuam magis modo, quam aliorum Catholicorum & scilicet deliberatione curato: quia conuenienter dicimus: Medice cura te ipsum, qui alius desideras subuenire: aggritudinis tue qualitas non recipit, aut prestare permittit iudicium.

Alexandrina Ecclesia sacerdotis fidem & probauimus & probamus. Et admonitur per eum, rursum eadem sentire te oportet, que nos, si nobiscum frater esse viu. Si tibi sensus datur, damnatis omnibus, que hucusque sensisti, statim hanc volumus predicare, que ipsam vides predicare. Nos contra fas etiam nolumus sacerdotem, se correptos; quibus si premissa conuentione consilium, ita in hoc necesse est damnationis sententiam, si abutuntur nostra salubri admonitione, firmemus. Hoc tamen erit post damnationem prauis dogmatum plenam correctionem inuicem, si reuocentur omnes ad Ecclesiam, qui propter Christum caput eius videntur exclusi, reuocentur omnes. Quod nisi fiat quod dicimus, eiciendum, qui eiecit: quoniam in nostra communionem sunt ipsi, in quo talis cognosceris existisse. Ad clerum quoque Ecclesie Constantinopolitane, vel omnes, qui consenserunt nomine Christiano, qualia necessitas postulat, scripta direximus: vt si in peruersa disputatione obstinatio persistis, nec hac, que frater Cyrillus predicat, nobiscum predicaueris; a nostro collegio, cum quibus tibi non potest esse communitio, te intelligant separatim; scilicet exemplo iam casti, qualiter anima sue deo & maturo iudicio debeant providere.

Aperte igitur hanc nostram scias esse sententiam, vt nisi de Domino Christo nostro ex predices, que Romana & Alexandrina & vniuersa Ecclesia Catholica tenet, sicut & sacrosancta Constantinopolitane vniuersa Ecclesia ad te vique optime tenent; & hanc perfidiam nouitatem, que hoc, que venerabilis Scriptura conuincit, nititur separare, intra decimum diem a primo inueneris tibi huiusmodi conuentionem de numerandum, aperta & serena confessione damnaueris; ab vniuersa tibi Ecclesie Catholice communionem detestamur. Quam formam nostri iudicij scilicet meam possessionem diuicem cum omnibus charis ad sanctum confederatum meam memorata Alexandrina vbi Aristotelem, qui ad nos super hoc ipso plenius retulit, destinauimus, vt agat vice nostra, quatenus statutum nostrum vel tibi vel vniuersi fratris inueneris: quia omnes debent nosse, quod agitur, quoties omnium causa tractatur. Et alia manu: Deu te custodiat inuicem, frater carissime. Data tertio Idus Aug. Theod. IV. & Valentin III. Aug. Conf.

Sed antequam ulterius progrediar in his profrequentis oratio, de Nestorio (quod ad hanc spectat epistolam) illud admonendum; ipsum nimirum non tantum fauile Pelagianis, (vt superius demonstrauimus ex dicto Theodosij Imperatoris, quod modo euidens apparet ex Caestini Papae querelis) sed etiam in aliquibus eadem sensibile cum illis: etenim sicut de radice trunccus, ita ex Pelagiana impietate Nestorianas liquet progressas esse blasphemias: vt non mireris, cum vides Nestorium Pelagianos hereticos vbi que damnatos Episcopos recepisse Constantinopolitane, atque vt Gentiles suos omni officiorum genere conuocasse, scripisse que pro his iterum ad ipsum Romanum Pontificem Caestinum. Symbola namque intercessisse inter Pelagianam atque Nestorianam heresim, plane detegit Cassianus secretorum Pelagianorum optime conficius in libris ad Leonem Ecclesie Romanne diuicem de Incarnatione Verbi, vbi primum hac habet l: Illud sane vnum praterambul non arbitramur, quod peccatorem & proprium supra-dicta illius hereses, que ex Pelagiano errore descendit, sunt; quod dicentes quidem solitarium hominem Iesum Christum sine vilo peccati contagio vixisse, eo progressi sunt, vt afferrent, homines, si velint, sine peccato esse posse, & inferius: Vnde aduertit nosum nunc iam non nisi hereses auctor (Nestorius scilicet) qui Dominum Saluatoremque nostrum solitarium hominem naturam esse contendit, idem se omnino dicere, quod Pelagianus ante dixerat, &c. &

XXII. PROB. CAEST. NVS SCR. PTA 5. CYRILLO. QVALIS DEBEAT ESSE VERA CONVERSIO HÆRETICORVM. XXIII. TERMINVS PRÆFIGITVR PERIMPTORIVS. CYRILLVS VICARIVS CAESTINI. *III. XXIV. k. Cassian. de incar. verb. l. l. HÆRESIS NESTORII A PELAGIO.

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN

paulo post: *Ne dubium est, se ipsa potius declarante: hinc enim illud est, quod inter eos dicitur (Nestorius scilicet) Pelagianum querelas fuisse, & scriptis suis causam illarum afferri; quod subtiliter hic, ac ut verus dixerim, subtile patrociniatur, consanguinea sibi improbitate improbo iussu agatur affectu, sciens scilicet eundem se esse sensu eundem spiritum: Et ideo dolens cognitam sibi haeresim ab Ecclesia esse distantiā, quam sit sibi vix, peruersitate conuictam: haec Cassianus de protectione & communione Nestorij cum Pelagianis; idemque inferius a eadem reficit & exaggerat, & accerrime (ut par est) in nefandum haeresiarum Nestorium inuehitur, sed haec omnia in Leporio Pelagiano satis perspicuo demonstrat exemplo, ea disertis sane verbis ipsum esse professum in Occidente, quae postea in Oriente Nestorius creatus Episcopus praedicauit: licet patens palinodiam, quam vidimus, recantari. Sed sicut dolosam, ita inanem proteritas esse scias excusationem illam Nestorij ad Caestinum; qua ut se Pelagianum minime esse doceret, de peccato originali atque de libero hominis arbitrio demonstrat se recte sentire: nam et si non omnia Letnae hydrae capita in ipso videas, vnus saltem, illudque ferocius in Filium Dei, eiusque matrem extentum fuisse constat. Sed de his haecenus. Iam vero ceptam semel de litteris Caestini per Possidonium in Orientem ad diuersos missis prosequamur orationem.*

XXV. CAESTINIVS SCRIBIT AD CYRILLVM. h. Cai. 8. ep. 3. in su.

Caelestinus igitur ad ipsum Cyrillum Alexandrinum Episcopum per eundem Possidonium, quem ille miserat, reddidit litteras, quibus ipsum certiorum fecit de his, qua Romae gesta essent aduersus Nestorium; quorum omnium ut sit legitimus executor, his ad finem epistolae mandat verbis. *Quamobrem nostra sedis auctoritate ascripta, nostrarumque & locorum potestate vsus, cuiusmodi non absque exposita sententia sententiam excoqueris: nempe, ut nisi de hinc interuallo ab huius nostrae admonitionis die nuerantorem nestorian doctrinam suam conceptis verbis anathematizet, eamque de Christi Dei nostri generatione silem in posterum concessum se spondeat, quem & Romanam & tuae sanctitatis Ecclesiae & vniuersamque religio Christiana praedicat: illius sanctitas tua illi Ecclesiae prospiciat. haec & alia Caestinus litteris ad Cyrillum datis hoc anno iisdem Consulibus & die, nempe tertio Idus Augusti. Vides, lector, in his omnibus tum ad Nestorium, tum ad Cyrillum datis litteris Caestini, ipsum quidem ut primum Catholicae Ecclesiae Episcopum summum pontificium, summumque iam praesertentem, sic nempe loquentem, ut potestatem habentem, dum illum damnat, huic mandat, & sententiae suae executorem constituit, quem certum est inter Orientales Episcopos primam cathedram obtinere: in illumque sententiam damnationis intrepidè iaculari, qui regiae vrbis, nequeque Romae Episcopus existens, fastu & arrogantiam tumens, fauoreque pollens Imperatoris, nulli concedat.*

XXVI. c. Theod. in Nestor. Phot. ut 9. c. 1. d. Nest. lib. 34. c. 34.

Quod autem constat his litteris Caestinum Cyrillum in prosequenda causa Nestorij legisse vices suas: tradit Theodorus & ad eundem ab ipso Caestino fuisse missum phuygium, ipsum nempe pallium, quo significatur plena potestas, eoque Cyrillum esse vnum in Ephesino Concilio, & in sacris solemnis more Romani Pontificis: quod privilegium affirmat esse propagatum postea ad Alexandrinos Episcopos successores. Nicephorus d' autem mirram, qua Romani vterentur Pontifices, à Caestino missam affirmat, nec non nomen Papae: sed & concessum dicit, ut appellaretur vniuersi Orbis Iudex. Verum de Papae nomenclaturae res se habet: Constat enim illud olim commune (vt alias dictum est) fuisse reliquis Episcopis, sed nec de nomine Iudicis vniuersalis satis liquet. Certè quidem nihil praeterea Cyrillo concessum à Caestino, quam concedi soleat iis, quibus creditur Vicaria praefectura, vel legatio à Latere, existimatur: vt autem eadem potestas propagaretur ad posteros, non in insignibus duntaxat, sed etiam in auctoritate, exemplum extare nescimus.

XXVII. CAESTINIVS AD DIVERSOS EPISC. DE NESTORIO SCRIBIT.

Ad quosnam insuper Orientales Episcopos de iisdem scripsit Caestinus, in sine eundem epistolae ad Cyrillum ita declarat: *Eadem haec & ad sanctos fratres & coepiscopos nostros Isanem, Rufum, Iuuenalem, & Flavianum perscripsimus, quo nostra, immo diuina Christi Domini nostri sententia pluribus de*

eo manifesta sit, haec ipse. Porro Ioannes, quem nominat, erat Episcopus Antiochenus, Rufus vero Ecclesiae Thessalonicensis Episcopus, & Iuuenalis Hierosolymorum Antistes; & Flavianus praesidebat Ecclesiae Philippensium. Extant insuper datae per eundem legatum Possidonium ab eodem Caestino ad eundem Constantianopolitanum litterae, quibus de iisdem, quae superius dicta sunt de damnatione Nestorij, eisdem reddidit certiores. est ipsius epistola exordium e: *Ad eos, quia facit Ecclesiam mihi locutorio dei Apostolice sermo principium. &c.* Inter alia autem quibus eos fortiter agere admonet, vno exemplo illo Athanasij magni fidei achetae corroborat, quod licet ille ab Antianis, ita ipsi à Nestorio pulli essent: nam ait: *Haberi vix, quicquam, Ecclesia esse eieci, penè nostrorum temporum beata recordationis Athanasij Alexandrini Ecclesiae presidentis sacerdoti exemplum. Cui non consolationi sit illius tolerantia? cui non spera faciat eius expectata reuersio? Eicitur Ario persequente, sed reuocandus Domino prosequente passus est carcerem, passus angustias, nec mirum si vix Apostolicus ea passus est, quibus se Apostolice gloriatur excruciatum. In his tamen omnibus secutus est illum, qui sibi in tribulationibus placere testatur. Fugatus illinc, & in nostris partibus roboratus est, Denique hic ei redintegratus est status, & in hac sede quietem communionis inuenit, a qua semper Catholicus subuenitur.* haec idcirco Caestinus inculcat & in memoriam reuocat, quo eos certa spe alar, victores nimirum aduersus omnes haereticos semper fore, qui Apostolicae sedis munimine fulciuntur.

C. 40.

XXVIII. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

Extant etiam litterae ab ipso Caestino per eundem Possidonium ad Ioannem Antiochenum Episcopum datae, quae hoc habent exordium f: *Opteremus, vt sicut vna est Diuinitas essentia, ita vnam quoque apud omnes omnia homines, vrbicunq, tandem locorum degant, recta fidei veritatem obtinerent. Ibi & de anathemate, si non corrigat errorem suum, in Nestorium irrogato mentionem facit. Reliquae vero eodem argumento ad Iuuenalem & Rufum Episcopos datae litterae desiderantur, sed absque iactura: nam iisdem plane verbis eadem conceptae erant, quibus dicta epistola ad Ioannem: etenim in aliquibus exemplaribus non ad Ioannem tantum eadem epistola reperitur inscripta, sed insuper ad Iuuenalem Hierosolymitanum, Rufum Thessalonicensem, & Flavianum Philippensem g.*

XXIX. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

Quae vero post haec gesta sunt, ex litteris Cyrilli ad diuersos postulatos intelligere: in quibus quidem dignoscendis, & certa nota temporis distinguendis, meminisse oportet quae ipse Cyrillus in epistola per Possidonium ad Caestinum data hoc anno ait b, se haecenus de his, quae ad Nestorium spectant, ad nullum scriptis esse Episcopum, praeter quam ad ipsum Caestinum. Quamobrem affirmare necesse est, diuersas Cyrilli epistolas ad diuersos Episcopos datas, omnes post haec fuisse conscriptas. Insuper cum neque alius scriptis ipsum Cyrillum exagitate Nestorium, praeter quam litteris ad Aegyptios monachos scriptis, & duabus ad ipsum Nestorium datis, ex eadem Cyrilli ad Caestinum epistola colligi posse videatur: inde & illud quoque inferitur, reliqua aduersus Nestorium, quae reperiuntur Cyrilli scripta, in quibus nominatim Nestorium error confutatur, post haec omnino scripta ab ipso fuisse. Rufus vero & epistola illae Cyrilli, quae inueniuntur ante indicium Concilium Ephesinum esse conscriptas, & post Synodum Romanam hoc anno (vt dictum est) à Caestino habitam, eisdem hoc pariter anno ab eo esse datas, affirmare necesse est: siquidem edictum Theodosij, quo in sequentem annum Synodum cogendam indicit, datum apparet: sub anni huius Consulibus Theodosio XIII. & Valentiano III. decimo tertio Kalend. Decemb.

C. 41.

XXX. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

His praecognitis, quae extant Cyrilli ad diuersos epistolae hoc anno datae, ex quibus res gestae in causa Nestorij colliguntur: quae scriptae sunt prius, quae postea, temporis ordine referemus. Equidem illa primam vendicat sibi locum, quae ad Acacium Berensem habetur inscripta, data illa quidem non antequam ipse Cyrillus scriberet ad Caestinum: siquidem (vt dictum est) ipse in epistola ad eum missa tradit, ad nullum haecenus confacerdotem se de Nestorij haeresi litteras dedisse, nec insuper post acceptas

C. 42.

XXXI. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XXXII. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XXXIII. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XXXIV. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XXXV. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XXXVI. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XXXVII. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XXXVIII. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XXXIX. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XL. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XLI. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XLII. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XLIII. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XLIV. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XLV. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XLVI. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

XLVII. C. Cai. 8. ep. 3. in su.

pas literas à Celestino de Nestorij anathemate eandem ab ipso Cyrillo ad Acacium oportuit esse scriptam: siquidem (quod primo loco ponendum erat) nihil penitus in ea de Nestorij damnatione legitur. Quomobrem illud vt dicamus necesse esse eodē tempore, quo ca inter Cyrillum ac Celestinū de Nestorij tractabatur, ad Acacium Berensensem illam esse conscriptam epistolam. Erat enim Acacium magna estimatio: Episcopos ob doctrinam & gratiam longam in sede persudantem, ceterū inuenientis dieum malorum, malis fauens, subdolos & versipellis: quippe qui primum in turbis aduersus Ioannem Chrysostrum olim excitatis Theophilus Alexandrino Episcopo inhaesisset, atque demum (vt dicitur ex Actis Concilij Ephesini) fuit Nestorij, eiusque sectatoribus aduersus Catholicos inhaerens & ipse contra Cyrillum Ioanni Episcopo Antiocheno. Exat ipsa Cyrilli epistola, que sic incipit. Qui videnter contristati sunt, &c. veritatem in detestatione Nestorij recens emergentis haereticis.

His Acacius acceptis litteris, magnopere adgauius esse, videri voluit, susceptum esse à Cyrillo patrocinium Catholicæ fidei, eandemque ipsius epistolam ostendit Ioanni Episcopo Antiocheno, amboque simul execrari vili sunt nefandam impietatem: referentibusque ad Cyrillum, eum hortatur, vt fortiter agere pergat, & de Ioanne Antiocheno Episcopo ista significat: Cuius (inquit) vt epistola pietatis tuae sanctissimi & piensissimi Ioanne Antiocheno Episcopo legitur. Qui vbi has audiuisti, multa cum consensione & compassione ad te accessisti, qua nos sensitem rogantes atque: cum ipse recens ad Episcopatum venerit, qui per gratiam Dei in certaminibus ad Episcopatum pertinuit ita foret, vt preclare de illo sentiant ac gloriantur, quos quos per Orientem alem administrationem sunt Deo dilectissimi Episcopi. Te pietatem tuam, vt tradidit, obsecrat, vt sanctitas tua, prudentia, quam habet, vsq; in uolens ab illa verbosum, quod propositum in manus suam, vt per ea, qua loqueris at facis, Apostolicum illud, exegente ipso tempore, ostendat, quo Apostolus dicit: Et enim si potestatis vti uolero, quam Deum mihi ad administrationem, non ad destructionem dedit, haud pariter debet. haec & alia Acacius ad Cyrillum: quod si ea animo, Deus scit: certe progrellus eius atque Ioannis Antiocheni ab his longe discrepare postea inueniunt fuit. Et enim qui hoc anno adeo in Nestorium infensū apparuerit, paulo post eundem patrocinari ceperunt, sed de his suo loco.

Inter haec autem redditus Cyrillo per Possidonium Ecclesiae Alexandrinae diaconum acceptis Romæ à Celestino Romano Pontifice litteris, quibus ad diuersos Episcopos superius numeratos inscriptis legit, ad eodē mittendas exoptis Celestini admonitione curauit: sed & dicitur alia Cyrillus ipse litteras ad Ioannem Antiochie Episcopum, quibus de rebus Romæ gestis aduersus Nestorium ita in fine de Romano Concilio subiicit: Leti u. n. m. in Concilio Romæ habito scilicet, tuum expositionibus, tum epistolis tuis, in quibus praesertim non est suspensio locus, habent enim illius subscriptionem: sancta Romana Synodus, que manifesta sunt, notauit. Quae quidem & ad tuam pietatem scripta: quibus etiam obediendum est necesse ab illis, qui uincis Occidentia communioni adherent. Exemplaria namque rescripterunt ad piensimum Rostum Theopolitanum Episcopum, & ad alios quosdam piensimorum, qui in Macedonia sunt, Episcoporum, qui & semper illius uoluisse sententia. Scripsit autem nihilominus ad Iuuenalem piensimum Hierosolymitanæ Ecclesiae Episcopum, Illi enim pietatis tuae considerate, quid condicat. Nos enim illius sequemur iudicia, ut nec a tantorum uiciorum communi delectamur, qui nulli alio de causis indignamur, neq; ob res minutas, sed propter ipsam fidem, & que uolubet sunt, Ecclesiam populis, adfectionem, motum excitant. haec ad Ioannem Cyrillum.

Eodem quoque argumento hoc etiam tempore scripsit ad Iuuenalem Hierosolymitanum Episcopum, ubi post recessita, que tum à se, tum à Celestino aduersus Nestorium gesta atque decreta essent, hortatus est eum, vt & ipse ad vindicandam laeam Catholicam fidem arma caelestia ferret, quodnam uero consilium sibi inueniendum putaret, ita declarat: Necessarium autem erit, vt Christo amanti & religiosissimo Regi & uniuersis magistratibus scribamus, consulamus, ne putati hominem proponant, sed largiantur orbis terræ fidem firmata.

tem ac greges Dominicos à malo pastore liberent, nisi uincier formam consilium obtemperauerit. Scripsit nec Cyrillus hoc tempore ad Theodosiam, haud certum est.

Inter haec autem cum Ioannes Antiochenus Episcopus per Alexandrinos clericos literas accepisset, cum Celestino Romani Pontificis, tum etiam Cyrilli de damnatione Nestorij: omni qua potuit celeritate praeuenit, vt eadē ad Nestorium mitteret Constantinopolim adiectis: suas, quibus ei iussit, pacem Ecclesiae, recitando palinodiam, amplecti. Sed reddamus hic literas ipsas Ioannis, que admodum conducunt historicae ueritati: sic enim le habent scripta pariter nomine etiam aliquot insigniorum Syriae Episcoporum, qui simul tunc Antiochia aderant, quorum nomina in ea ponit e:

Demino meo piensimo, sanctissimo, Episcopo Nestorio Ioannes in Domino s.

Meam de tua pietate sententiam per dominum, meum magnificum, per omnia Comitem irenem suuere absque uilo profusioque dilectum tuas profeci. Et quoniam uera expurgatione vsq; omni (vt arbitror) spemone apud te uero; libere candidèq; sinceritate tua in posterum consilium dare iussisti. Poteri autem eius, qua suscipis sum, nostri erga te candoris non leue argumentum fuit, simulq; quanta ea charitas, que secundum Deum est, cura nobis sit, perspicere: quam sanè charitatem, qui conscientiam, illi diuini legibus obtemperant; qui uero ea negligit, impostraris student, in suis se telis prius consiliunt, quam eos, quos aduortunt. Ita itaque oportuit, vt excussum praesertim, te etiam atque etiam rogo, vt me consultorem haud malum tibi futurum benemole aduortas; neque, si quid uile, aut diuinae charitati cognatum in dictis meis occurrerit, id ipsum respicias.

Equidem oportebat, vt de rebus bonis atq; uisibus inter nos conferremus: uerum quia peccata nostra perturbationibus Ecclesiasticis ingens ostium patefecerunt, ideo ea charitati tuae explanare cogor, que nuperrime ex Romana & Alexandrina urbe ad me per scripta sunt. Et enim clerici Alexandrii diuersas de tua pietate literas magno ad nos studio perulerunt, vna uero piensimo Episcopi Celestini, reliquis omnes sanctissimi Episcopi Cyrilli, harum autem antiquiora mittens, charitatem obuia tuae rogatum capio, vt ita eas legat, ne qua hinc animi perturbatio consurgat, ex qua contentiones inimice leues, seditionesq; aduoluum noxiae sapienter exoriantur. Sed neque rem hanc tantam parui quod, ducte, vt contentas: diabolus namq; res in. Xio minus recte habentes per superbiam nouit, amplificare, in eamq; magnitudinem paulatim euolue, vt postea omnem curam, omnemq; medicinam respiciant. Quare beneuolam ac studiis affectum ad illarum literarum lecturam afferas: uitas quoque non nullas cordatos ac tibi beneuolos ad propositarum rerum considerationem socios tibi adiungas; illisq; non que gratia, sed que ueritas sunt, effugis potestatem fac. Omnia enim in arbitri plures, minimeq; singulis liberam dicens quod sentiam, facultatem nullo, praesertim negotij disquisitioni adhibeantur; facultati illud ea deliberatione consequentur, vt quod uere perlocum & aduim ac triste confectur, mox leue & latum sit.

Etiam uero licet dominus meus Celestinus Deo deuotissimus Episcopus decem tantum dierum interuallum ad terminum vsq; responsioni praesentium ualde angustiam litteris suis expresserit: tamen res ea eiusmodi est, vt non dico decem diebus, sed uno, immo uero paucis horis tota confici posse uideatur. Nam quid facilius est, quam nomine composito, multisq; sanctis Patribus uisitato, & uero nihilominus salutaris, ex uirgine ortu per congenio, in Christi omnium nostrum Regis dispensatione uti? Cui hoc ergo neque graue, neque periculosum sit, aequum non est, vt sanctitas tua reseruat. Neque id nunc apud se cogitet: Turpe est, si pugnantia docere uideat. Si enim mens tua eadem sapit & sentit, que sancti Patres Ecclesiae, doctores sentiant & sapient (nam uoi domine mi, & ex multis & ex communibus amicis de te accepimus) quorsum uer. Xio piens animi tui sensum conuenienti uoce publicare, praesertim cum tot tantq; tumultuationes ac disceptationes ex te nate ob oculos iam uidentur? Eas namq; (nihil crede Deo dilecte) tum apud sinicimus, tum apud longe quoz, potissus turbas conuasi, que ingentem ex insperato Ecclesiae tempestatem peperere: constat enim, Fideles circumquoz, degentes inuis quastionis & controuersia causa inter se constituti, quos uideoz, a se inimicem diuelli.

Verum esto quod dicimus, ex ipsimet rebus haud difficulter perspicere licet, Nam & Occidens & Aegyptus, & ipsa quoq; Macedonia ab

XXXIV. IOANNIS EPISCOPI ANTIOCH. AGIT CVM NESTORIO DEFACE. e AB Cmt. 176. edit. Pal. 16. 3. c. 31. XXXV.

LXXXVI. SALVERE CONSILII VM IOANNIS DA-TVM NESTORIO.

XXXVII. PRVDENTER AGIT CVM NESTORIO IOANNES.

XXXVIII. HERESIM NESTORII QVOMODO OMNES EXCUCIEN-TVR.

alioquin etiam propositum concilium Gath. & Samson. sicut
maxilla armata mille eodem tempore profuerit: & nullus erit vi-
ctus detrahet. neq. victorem pulsat. aut ut arguer. quod neq. ha-
bitum videtur. neq. factum obicitur. neq. iactis frequentius. vel et-
iam tendens. hostes deicit. ita igitur de illis. qui pro pietate sunt pra-
faturi sententiam est: neq. dicitur sunt querende. qua controuer-
siam excitamus. sed est hinc etiam & argumentationes. qua verita-
tem aperte declarant. & eos. qui aduersari audent. rubore persun-
dant. Quod enim inter se. hominis finit & Dei genitricem appellare
beatam Virginem. vel dicere ipsam genui matrem & ancillam: &
inferre. quod in aet. quidem est vt hominis Domini nostri Iesu Christi.
ancilla vero vt Dei: & quod quidem hinc obicitur & captiois vel er-
roris causam praeberet. tacere. eundem autem dicere sensum. aliam v-
surgendo nomenclaturam?

XLVII. DEI GENI-
TRICEM
MARIAM
VERBOLE
DICENT
SVNTORIS
NESTORII.
Prater haec & illud scire oportet. quod alterum commune est Vir-
ginis nomen suum. alterum vero suum & proprium: & quod de hoc
ista controuersia orta est. qua vtrum ortu nonquam fuisse: quod
quasi plurimum veterum sanctorum Patrum honorabilibus nomen tri-
buuntur Virgini: hoc etiam tu fecit pietas in diuibus vel tribus vira-
trionibus. habeo enim nonnullas. quas tuum mihi Deo dilectum caput
misi: & dum eandem Virginem Dei genitricem appellas. hinc non-
cupationem illam minus adieci. vt hominis genitricem appellares. sed
alio nominibus. hunc sensum significasti. Haec de technis & artu.
vaticinatio in occultanda prima sententia sub Catholice
nonnanciam tibi ex his palam facta. Iudicet. Sed quod
eundem plurimum arguit. hoc ibidem de Theodoro Mop-
suesteno & Diodoro Tarsensi haereticis huius auctoribus
mox subdit:

XLVIII. QUAM
STYDIOSI
PVERINT
DODORI
ET THEO-
DORI PAV-
TORES NE-
STORII.
Quando vero me arguitis. quod sanctos ac beatos Patres reli-
queris atque reuereris. Diodorum videlicet & Theodorum. & cata-
logo Doctorum: necessarium etiam de hoc nonnulla dicere.
Primum enim. & carum caput. nullis alios insignes & illustres vi-
ros me omisisse scito. Deinde illud etiam animaduerte. quod ille. qui
accusatur. testes asserere debet. de quibus nulla est controuersia. &
quos nec ipsi accusatores arguere possent: si vero reus eorum testimo-
nia assereret. qui ab accusatoribus etiam accusantur & arguuntur:
nec ipse iudex ipsos facile admittere velle. Si enim Patrum enco-
mia & laudes confribendo. hunc sanctos omissem: fateri me de-
liquisse. & erga Doctores ingratus essem. sin autem dum accor. ex-
cultationem meam atrali. & eorum vsu suum testimonio. de quibus
nulla est dubitatio: cur frustra illi. qui hoc scire nolunt. nos accusant?
Quanto vero honore profetur ipsos illos (Theodorum scilicet
& Diodorum) restatur libet ipse. quem nos pro illis confribimus.
in quo ea. qua illi obicitur. conspiciamus. nihil veriti accusato-
rum potentiam. nec insulas contra nos struatis. Aliam igitur que-
rent causam impudens. qui verborum vanitate delectantur & gar-
rultate: mihi vero ea mens. si animus. non ad hunc vel illum gratiam
omnis facere & dicere. sed Dei Ecclesiam edificare. & eius spolio &
Domino placere: non enim corpori cultus causa. nec honoris multa-
rum molestarum ac carum plenius cupidus. quem miserum appella-
re verer. hoc scio: testis est mihi conscientia mea: iam diu enim
sponte mea illum omissem. nisi disquisi vererem iudicium & tribu-
nal: & nunc certe scito. dominum. quod necessitatem & occasionem
exspecto: propere autem esse illum puto. vt ex eis. qui sunt & parantur.
conicere valeo. haec enim epistola Theodoretus ad Irenaeum.
qua extat ordine decimafexta. ex centum quinquaginta
septem eius epistolis. quas Graec scriptas codex continet
Vaticanus: verit autem eas in Latinum viri cum primis
dilectus. mei vero studiosissimus. cui plurimum debeo.
Federicus Metius. Porro hic eam edendam curauimus ad
inspicendum latebras non tam Ioannis ac Theodoretus i-
psum. quam omnium Syrorum Episcoporum. qui Nesto-
rij patrocinium susceperunt.

XLIX. Quod vero pertinet ad Theodorum Mopsuestenum
Episcopum. quem Ioannes recantasse palinodiam ait. &
quem le defendisse Theodoretus asserit: nihil quidem
facienda sunt haec: etenim ex scriptis suis meruit ille post
mortem. vt impius cõdemnari. nomenq. illud eius & Petris
tabulis deleri: restatur id quidem Quinta Synodus. & Iu-
stinianus Imperator. dum ait: Iste iustus ad mortem suam per-
manens in impietate. ab omni Ecclesia eicitus est. Itaque omnis ple-
nitudo Mopsuestense Ecclesia. in qua Episcopus iussu dicitur. cum in-
uenisset. quod Paganus & Iudeis & Sodomitanis a sancto Patribus
adnumeratus est. delerunt ipsi ex illo tempore & sacra Diptycha

nomen eius. sicut Gestis in eadem ciuitate apud Concilium Episco-
porum illius provincie confecta ostendunt. haec Iustinianus in edicto
de fide Catholica. Quamam vero essent sacra Diptycha:
accipe ex epistola Aegyptiorum Episcoporum ad Anato-
lium Constantinopolitanum Episcopum contra Timo-
theum inuaforem sedis Alexandrinae. vbi haec habentur:
Etiam in venerabili Diptycho. in quo pia memoria transitum ad ca-
los habentium Episcoporum vocabula continentur. qua tempore san-
ctarum mysteriorum secundum sanctas regulas releguntur. posuit &
Diosori nomen. &c. Iam vero ad Cyrilli Alexandrini reli-
quas in causa Nestorij hoc tempore res gestas reuocemus
orationem.

Inter haec autem. qui iam cogere Synodum vsq. ad Ca-
lestini Romani Pontificis cognitionem. Cyrillus Alexan-
drinus Episcopus (vtrijq. testatur in literis superius me-
moratis ad eum datis) fuerat retardatus: redeunte Possidio
diacono cum literis ipsius Caestini. quibus inter alia
vicem suam ipsi in prosequenda causa Nestorij delegauerat.
cofestim collegit Alexandria Synodum: in qua percoegit his.
qua ab e. Caestino Papa aduersus Nestorij scri-
pta fuissent. quatuor in primis decernitur legati. qui Co-
stantinopolim proficiscantur: reddidit litteras Caestini
ipsi Nestorio cum decreto damnationis. nisi intra praescri-
ptum terminum resipisceret: legatorum autem nomina
haec sunt. Theopentus. Daniel. Potamon. atq. Macarius:
quorum Theopentus Episcopus erat Cabaforum. & Daniel
Darnellus. vt ex ipsorum relatione & in Ephesino Concilio co-
gnita patet reliqui duo Alexandring ecclesie ministri erant.

Decretum quoq. in eadẽ Synodo fuit. vt iisdẽ legatis Syn-
odale darent epistolam ad Nestorium. qua praeterea fidei
Orthodoxae confessionem contineret. cum duodecim an-
thematis ad calcem positis: qua sic se habet it

Cum Saluator noster deserit pronunciet: Qui amat patrem aut
matrem plus quam me. non est me dignus: & qui amat filium aut fi-
liam plus quam me. non est me dignus: quid nobis fiet. a quibus tua pietas
super Christum omni Saluatorem diligere postulas? Quis in die iudicij
nobis patrocinabitur? aut quale tunc excusationem inueniemus. qui ta-
nto tempore silentio videntes. tua illa maledicta. quibus illi inuastis. dispi-
simulauimus? Quod si dũ haec sentis & doces. te ipsum tantummodo le-
deres: fortasse minor nos sollicitudo teneret. At quia totam Ecclesiam
grauiter offendisti. ac nõ in modo. qui Co. Mantrnopolis versantur. no-
ua insolentia & heres fermenta. sed omnibus vbius locorũ degenitibus
obicitur (circumferuntur. n. passim tuarũ excoressio libelli) qua. obse-
cro. oratio silentio nostro defendendo satis idonea reperitur? aut quo-
modo sermone Christi memores esse non poterimus? Nolite (inquit f)
arbitrari. quia pacem venerim mittere in terrã: non veni pacem mit-
tere. sed gladium: Veni. separare hominẽ aduersus patrem suum. & fi-
liam aduersus matrem suam. Certè si fides violatur. omnis omq. erga
parentes reuerentia tanquam inanis & periculosa valeat. Faciesat lex
illa amoris erga liberos & fratres: quia mori vtrijq. satius est piũ. quam
vivere. quo meliorem (vt scriptum est) i. merent resurrexerunt.

Eccẽ igitur vna cum sacra Synodo. qua in magna Romanorum ci-
uitate. piissimo Episcopo fratre ac comministro nostro Caestino presi-
dente. conuenit. iam tertio huc litteris contestamur & obtestamur.
vt consilium nostrum secutus. stolidus. Mus absurdusq. dogmatibus. qua
seru publicis. doces. quamprimum nuncium daretis: fidemq. restant.
& tam male ab initio per sacros Apostolos & Euangelistas. qui Verbi
speculatores & ministri fuerunt. sancta Ecclesia traditam reuerenter
suscepit. Quod sane nisi iuxta tempus in litteris Caestini sacratissimi
reuerendissimiq. Romanorum Episcopi expressum profinitumq. pre-
fiteris: certo scias nullam tibi desinere eum Episcopi & sacerdotibus
Dei consuetudinem. nullam sermonem. nullam deniq. inter eos locum
saturum esse. Neq. enim aquum est. vt nos Ecclesiam turbatas. populos
offenses. fidem rectam labellatam. gregem Christi miserẽ abs te dis-
sipatam. qui illum. siquidem perinde vt nos recta fidei doctrinam con-
fictari. sanctorumq. Patrum pietatem annulari libuisset. conseruare
aliqui delerent. diutius negligemus.

Illud quoque latere nolimus. nempe nos promissũ cum omni-
bus tum clericis. tum laicis quoque. quos tu propter fidem excom-
municasti. vel ordine mouisti. communicare. Nam enim par erat.
eos. qui rectam fidem tenere comperti sunt. ob iniquam tuam senten-
tiam detrimentum aliquod pati. ob id nimirum. quod recte senten-
tiam tue doctrine assentiri noluerunt: nam & huius quoque excocto-
rationis & disensionis in epistola. quam ad Caestinum Romanorum

hinc ep. vira-
rum ill. pro
Concil.
Cale.

L.
SYNODVS
ALEXAN-
DRINA
ADVERSVS
NESTO-
RIVM.

c Conc. E-
phes. edit.
Pel. tom. 1.
c. 16.
LI.

d Aff. Conc.
Ephes. edit.
Pel. tom. 1.
cap. 14 &
vbi Con-
stant. c. 15.
c. Matr. 10.

SYNODA-
LIS EPI-
STOLA EX
CONCIL.
ALEX. AD
NESTO-
RIVM.
f Matr. 10.

LII.

LIII.

Episcopum scripsisse, sit merito. Ceterum minime sit esse putamus si reverentia tua fides Synodalem quod a sacra & magna illa Synodo, que per Spiritum sanctum in Verbo Nicæa: quondam convenit, expostum est, nobiscum confitatur: nam est voce tenet illud profiteri videat: at amica neque recte intelligi, neque facere quoque sed perver-
 LIV. plam, propositum, interpretari.

Verum præter hoc operum quoque fuerit, ut ea omnia scri-
 ptis excuteret. & anathematizaret, publicos, divites, quos scilicet & pro-
 fane habentem sensum, aliosq; doctores: & ea verum possit te sensu-
 rum & docturum sancti pollicere, que & nos & ceteri omnes, quot-
 quot vel in Oriente, vel in Occidente vivunt Episcopi doctorum ac po-
 pularum dices. Ad epistolam porro quod attinet, quas Alexandria Ec-
 clesia ad te misit: eas tam a sacra Nicæna Synodo, tum a nobis om-
 nibus quoque, ab omni errore & vitio immunitas indicatas esse scias. Hinc
 autem litteris nostris utraque subiungimus, & ea, que te oportet
 sapere & docere, & ea verum a quibus te convenit abstinere.

Porro autem Catholica Apostolica que Ecclesia fides, in qua univer-
 si Orientis & Occidentis Orthodoxi Episcopi consentiunt, huiusmodi
 est: *credimus in Deum Patrem omnium verum, &c. usque ad finem*
 ubi scripta habentur, que ipse profecti debeat secun-
 dum Catholice Ecclesie pietatem; que nos brevitate
 causa referre prætermittimus: illud insuper hic reddentes,
 quod dum idem Synodi Patres in eo argumento ver-
 santur, ut de Verbo tradant, quod semel allampsit, prop-
 rium reddidisse & namquam dimississe, de sacratissima
 Eucharistia eiusmodi habent veram sinceramque doctri-
 nam.

Quin illud quoque non possimus hoc loco non adicere, nempe dum
 videntur Filij Dei, hoc est, ipsi Christi mortem & ex mortui resur-
 rectionem annuuntiam, evadent, in eadem assumptionem profite-
 mur, in mentem in Ecclesia Dei cultum nos obire, mysticisq; benedi-
 ctionibus idcirco, ratione sanctificari, & potest sacra carnis & pretiosi
 sanguinis Christi omnium nostrum Saluatoris participes effici. Ne-
 que enim illam ut carnem communem suscipimus (absq; hoc) neque
 unum tantum, uti consuevit sanctificari, aut dignitate tantum
 equitate Verbo confecti, aut divinitas sub rationem fortit; sed
 tamquam vere vivificantem ipsius, Verbi propriam. Nam cum vita sit
 & Deus secundum naturam, simulq; unum quiddam cum ipsa sua
 carne effectum est, mox vivificantem divinitatem illi contulit. Quamvis
 ergo ad nos dicat: Amen amen dico vobis, nisi manducaveritis carnem
 Filij hominis, & biberitis eius sanguinem, &c. nequam tamen il-
 lam communem, hoc est, hominis quædam nostram, sed propriam carnem
 esse, existimare debemus (quomodo enim hominis caro secundum suam
 ipsam naturam vivifica esse queat) sed vere illam propriam, qui nostri
 coæsi filius hominis & factus & appellatus est, &c.

Omnia igitur reliquis, anathematismos ad calcem po-
 sitos tantum his subiciemus: quot enim illi numero sunt,
 eos acpe numerare fuit Nestorij heresis capita, superan-
 ta illa quidem & deformitate & multiplicitate tripliciter
 fabulosam inferni bestiam, & Letream hydrum septem
 sibilantem faucibus; & in duodecim ista iugiter aperitis
 blasphemantem oris, que ab illis Patribus, exemplo Dani-
 elis, etiammodi obliis iniectis, sunt occlusa subdunt enim:
 Ha omnia & te quoque subscribere, & citra omnem suam ac-
 delum vna nobiscum assentiri poterit. Quæ vero tua reverentia a-
 nathe-matis excertio de condemnare debet, ea nostra huic epistola in
 hunc modum hoc loco subiungimus.

LIV. ANATHEMATISMI EX CONCILIO ALEXAND.
 Anathematizamus primis. Si quis Emmanuelem Verbum Dei, &
 ab id sacram Theotocum esse non confiteatur (genit enim
 illa incarnatum Dei verbum secundum carnem) anathema sit.
 Secundus. Si quis sine, qui Dei Patris Verbum carni secundum
 hypostasim unum, & unum tantum vna cum sua carne Christum
 esse eundem nimirum Deum simul & hominem non confiteatur: a-
 nathe-ma sit.
 Tertius. Si quis post unionem hypostasim in Christo distinguit, eaq;
 dumtaxat continere eandem inter se nescit, que est secundum di-
 gnitatem, vel auctoritatem, vel potestatem, & non ea potius, que est
 secundum naturalem unionem: anathema sit.
 Quartus. Si quis duabus personis, vel hypostasibus eas voces attri-
 buit, que in Evangelicis & Apostolicis Scripturis posim occurrunt,
 queque a sancto Christo, qui ab ipso quoque Christo de ipso dicta
 sunt, & alio quidem hominis personam a Dei Verbo considerato adscri-
 bit, abas vero tenetque in divinam maiestatem convenientes soli
 Verbo quod ex Deo Patre est, accommodat: anathema sit.

Quintus. Si quis dicere audeat, Christum non esse Verbum Deum, sed
 hominem tantum Deum, vixit vnum a tota aeternitate, filium qua-
 tenus nimirum Verbum caro factum carni & sanguinem perinde ac nos
 communicant: anathema sit.
 Sextus. Si quis Dei Patris Verbum, Christum Deum, vel Dominum
 esse dixerit, neque poll Verbum secundum Scripturas incarnatum,
 unum eundemq; Deum simul & hominem esse confessus fuerit: a-
 nathe-ma sit.
 Septimus. Si quis Iesum Christum, hominem tantum divini Ver-
 bi vnum esse dixerit, aut illustrem illum Venerit gloriam illi ipsi
 homini, veluti alteri suspicari ab ipso Verbo advenisse commentus fue-
 rit: anathema sit.
 Octavus. Si quis hominem assumptum vna cum ipso Dei Verbo a-
 dorandum, vna cum illo glorificandum, vna cum illo tantquam alter-
 rum in altero existentem Deum appellandum esse, dicere ausus fuerit
 (hunc enim intellectum, particula, cum, adiecta perpetuo ac neces-
 sario asserere consuevit) & non vna potius adoratione immo auctum ho-
 norat, vnamq; hæc illi glorificationem attribuit, quatenus Ver-
 bum factum est caro: anathema sit.
 Nonus. Si quis vnum Dominum nostrum Iesum Christum a Spi-
 ritu sancto tantquam a virtute ab se aliena glorificationem dixerit, &
 glorificationem que contra immundum spiritum recitatur, & dominum
 homines nisi acula operaretur, ab ipso eodem accepisse prædicaverit &
 non propriam naturam illius esse Spiritum, per quem divina signa
 edidit: anathema sit.
 Decimus. Christum Iesum nostræ confessionis Pontificem & Apo-
 stolum extitisse, eundemque sanctissimum pro nobis in obsequium su-
 matis Deo Patri obtulisse, divina Scriptura commemorat. Si quis er-
 go dixerit, Pontificem & Apostolum nostrum non esse ipsum Dei Ver-
 bum, posteaquam caro & homo nobis similis factum est, sed hominem
 illum, qui ex muliere natus est, quasi alterum quomquam ab ipso di-
 versum: Aut si quis Christum pro se ipso quoque & non solum pro no-
 bis sacrificium obtulisse affirmaverit, neque enim in oblatione opus ha-
 bebatur, qui nullum peccatum commiserat: anathema sit.
 Undecimus. Si quis ipsam Domini carnem vivificantem, ipsius, Ver-
 bi, quod ex Patre est, propriam esse negaverit, sed alterius cuiusdam
 ipsi Verbo secundum dignitatem tantum coniuncti, aut divinitatem
 tantum inhabitatorem fortit, esse dixerit: & neque vere rationem vi-
 vivificantem, ut modo meminimus, eo quod Verbi, quod omnia vivificat,
 facta sit propria, confessus fuerit: anathema sit.
 Duodecim. Si quis iudicatur Dei Verbum secundum carnem pas-
 sionem, secundum carnem crucifixum, mortem que secundum carnem
 gustasse, & primogenitum tandem ex mortuis factum esse, quatenus
 videlicet vita est & vivificantem, ut Deus: anathema sit, hæc enim
 anathematismi est Synodo scripti, Cyrillo auctore.
 Adiecerunt his litteris idem Patres Synodalem aliam
 epistolam ad clerum Constantinopolitanum, qua ex de-
 creto Romani Pontificis damnationem Nestorij signifi-
 cant, & eorum, qui cum illo communicant, declarant
 pariter, in suam, hoc est, totius Ecclesie Catholice com-
 munionem recipi, qui ab eo fuissent causa fidei separati.
 est harum litterarum initium: *Serius & vix tandem eo dete-
 nimus, quo initio vobis oportebat, &c.* His præterea adiecit &
 alie littere ad patres monasteriorum Constantinopolita-
 ne urbis, que ita exordiantur: *Prophetis revere Zelum, quem
 pro Christo insamato, idcirco in Ecclesia Orthodoxa, ostendit, exacte
 cognovimus, &c.* de illis enim, que facta essent aduersus
 Nestorium reddiderunt eodem monachos certiores, quos
 & viciliter, ut ceperant, agere exhortantur.
 Acceptis hæc a Synodo Alexandrina litteris his, pro-
 fecti Constantinopolim cum essent, quid per eos actum
 sit, eorumdem primum locum habentes Theopentus &
 Daniel Episcopi ita postea coram Patribus retulerunt in
 magno Concilio Ephesino, cum a Synodo rogarentur:
 Theopentus Cabatorum Episcopus dixit: *Die Dominica, cum Sym-
 naxu pergeretur, ad Episcopos aliorum basilicam ascendimus: ibidem quo-
 tato presente clero, multaque processione assistentibus, litteras, de quibus
 hic sermo est, Nestorio reddidimus. Eandem porro & Daniel
 quoque Dancensium Episcopus affirmavit. Hanc enim Philipporum
 Episcopus dixit: *Die, quæso, litteris ne ab eo factum sit sacrum, Daniel
 Dancensium Episcopus dixit: tunc mihi nobis respondit: indicavit autem,
 ut postero die privatim illum conuenerimus. Porro sequenti die rede-
 untibus nobis aditum intercessit, neq; vilo nos resipere dignatus fuit.
 Theopentus Cabatorum Episcopus dixit: *Litteris, de quibus præcedere diximus***

Quintus. Si quis dicere audeat, Christum non esse Verbum Deum, sed
 hominem tantum Deum, vixit vnum a tota aeternitate, filium qua-
 tenus nimirum Verbum caro factum carni & sanguinem perinde ac nos
 communicant: anathema sit.

Sextus. Si quis Dei Patris Verbum, Christum Deum, vel Dominum
 esse dixerit, neque poll Verbum secundum Scripturas incarnatum,
 unum eundemq; Deum simul & hominem esse confessus fuerit: a-
 nathe-ma sit.

Septimus. Si quis Iesum Christum, hominem tantum divini Ver-
 bi vnum esse dixerit, aut illustrem illum Venerit gloriam illi ipsi
 homini, veluti alteri suspicari ab ipso Verbo advenisse commentus fue-
 rit: anathema sit.

Octavus. Si quis hominem assumptum vna cum ipso Dei Verbo a-
 dorandum, vna cum illo glorificandum, vna cum illo tantquam alter-
 rum in altero existentem Deum appellandum esse, dicere ausus fuerit
 (hunc enim intellectum, particula, cum, adiecta perpetuo ac neces-
 sario asserere consuevit) & non vna potius adoratione immo auctum ho-
 norat, vnamq; hæc illi glorificationem attribuit, quatenus Ver-
 bum factum est caro: anathema sit.

Nonus. Si quis vnum Dominum nostrum Iesum Christum a Spi-
 ritu sancto tantquam a virtute ab se aliena glorificationem dixerit, &
 glorificationem que contra immundum spiritum recitatur, & dominum
 homines nisi acula operaretur, ab ipso eodem accepisse prædicaverit &
 non propriam naturam illius esse Spiritum, per quem divina signa
 edidit: anathema sit.

Decimus. Christum Iesum nostræ confessionis Pontificem & Apo-
 stolum extitisse, eundemque sanctissimum pro nobis in obsequium su-
 matis Deo Patri obtulisse, divina Scriptura commemorat. Si quis er-
 go dixerit, Pontificem & Apostolum nostrum non esse ipsum Dei Ver-
 bum, posteaquam caro & homo nobis similis factum est, sed hominem
 illum, qui ex muliere natus est, quasi alterum quomquam ab ipso di-
 versum: Aut si quis Christum pro se ipso quoque & non solum pro no-
 bis sacrificium obtulisse affirmaverit, neque enim in oblatione opus ha-
 bebatur, qui nullum peccatum commiserat: anathema sit.

Undecimus. Si quis ipsam Domini carnem vivificantem, ipsius, Ver-
 bi, quod ex Patre est, propriam esse negaverit, sed alterius cuiusdam
 ipsi Verbo secundum dignitatem tantum coniuncti, aut divinitatem
 tantum inhabitatorem fortit, esse dixerit: & neque vere rationem vi-
 vivificantem, ut modo meminimus, eo quod Verbi, quod omnia vivificat,
 facta sit propria, confessus fuerit: anathema sit.

Duodecim. Si quis iudicatur Dei Verbum secundum carnem pas-
 sionem, secundum carnem crucifixum, mortem que secundum carnem
 gustasse, & primogenitum tandem ex mortuis factum esse, quatenus
 videlicet vita est & vivificantem, ut Deus: anathema sit, hæc enim
 anathematismi est Synodo scripti, Cyrillo auctore.

Adiecerunt his litteris idem Patres Synodalem aliam
 epistolam ad clerum Constantinopolitanum, qua ex de-
 creto Romani Pontificis damnationem Nestorij signifi-
 cant, & eorum, qui cum illo communicant, declarant
 pariter, in suam, hoc est, totius Ecclesie Catholice com-
 munionem recipi, qui ab eo fuissent causa fidei separati.
 est harum litterarum initium: *Serius & vix tandem eo dete-
 nimus, quo initio vobis oportebat, &c.* His præterea adiecit &
 alie littere ad patres monasteriorum Constantinopolita-
 ne urbis, que ita exordiantur: *Prophetis revere Zelum, quem
 pro Christo insamato, idcirco in Ecclesia Orthodoxa, ostendit, exacte
 cognovimus, &c.* de illis enim, que facta essent aduersus
 Nestorium reddiderunt eodem monachos certiores, quos
 & viciliter, ut ceperant, agere exhortantur.
 Acceptis hæc a Synodo Alexandrina litteris his, pro-
 fecti Constantinopolim cum essent, quid per eos actum
 sit, eorumdem primum locum habentes Theopentus &
 Daniel Episcopi ita postea coram Patribus retulerunt in
 magno Concilio Ephesino, cum a Synodo rogarentur:
 Theopentus Cabatorum Episcopus dixit: *Die Dominica, cum Sym-
 naxu pergeretur, ad Episcopos aliorum basilicam ascendimus: ibidem quo-
 tato presente clero, multaque processione assistentibus, litteras, de quibus
 hic sermo est, Nestorio reddidimus. Eandem porro & Daniel
 quoque Dancensium Episcopus affirmavit. Hanc enim Philipporum
 Episcopus dixit: *Die, quæso, litteris ne ab eo factum sit sacrum, Daniel
 Dancensium Episcopus dixit: tunc mihi nobis respondit: indicavit autem,
 ut postero die privatim illum conuenerimus. Porro sequenti die rede-
 untibus nobis aditum intercessit, neq; vilo nos resipere dignatus fuit.
 Theopentus Cabatorum Episcopus dixit: *Litteris, de quibus præcedere diximus***

LIV.

LVI.

LXVII.

LXVIII.

LXIX.

LXX.

LXXI.

LXXII.

LXXIII.

LXXIV.

LXXV.

LXXVI.

LXXVII.

LXXVIII.

LXXIX.

LXXX.

LXXXI.

LXXXII.

LXXXIII.

LXXXIV.

LXXXV.

LXXXVI.

LXXXVII.

LXXXVIII.

LXXXIX.

LXXXX.

LXXXXI.

LXXXXII.

LXXXXIII.

LXXXXIV.

LXXXXV.

LXXXXVI.

LXXXXVII.

LXXXXVIII.

LXXXXIX.

LXXXXX.

LXXXXXI.

LXXXXXII.

LXXXXXIII.

LXXXXXIV.

LXXXXXV.

LXXXXXVI.

LXXXXXVII.

LXXXXXVIII.

LXXXXXIX.

LXXXXXX.

LXXXXXXI.

LXXXXXXII.

LXXXXXXIII.

LXXXXXXIV.

LXXXXXXV.

LXXXXXXVI.

LXXXXXXVII.

LXXXXXXVIII.

LXXXXXXIX.

LXXXXXXX.

LXXXXXXXI.

LXXXXXXXII.

LXXXXXXXIII.

LXXXXXXXIV.

LXXXXXXXV.

LXXXXXXXVI.

LXXXXXXXVII.

LXXXXXXXVIII.

LXXXXXXXIX.

LXXXXXXX.

LXXXXXXXI.

LXXXXXXXII.

LXXXXXXXIII.

LXXXXXXXIV.

LXXXXXXXV.

LXXXXXXXVI.

LXXXXXXXVII.

LXXXXXXXVIII.

LXXXXXXXIX.

LXXXXXXX.

LXXXXXXXI.

LXXXXXXXII.

LXXXXXXXIII.

LXXXXXXXIV.

LXXXXXXXV.

LXXXXXXXVI.

LXXXXXXXVII.

LXXXXXXXVIII.

LXXXXXXXIX.

LXXXXXXX.

LXXXXXXXI.

LXXXXXXXII.

LXXXXXXXIII.

LXXXXXXXIV.

LXXXXXXXV.

LXXXXXXXVI.

LXXXXXXXVII.

LXXXXXXXVIII.

LXXXXXXXIX.

LXXXXXXX.

LXXXXXXXI.

LXXXXXXXII.

LXXXXXXXIII.

LXXXXXXXIV.

LXXXXXXXV.

LXXXXXXXVI.

LXXXXXXXVII.

LXXXXXXXVIII.

LXXXXXXXIX.

LXXXXXXX.

LXXXXXXXI.

LXXXXXXXII.

LXXXXXXXIII.

LXXXXXXXIV.

LXXXXXXXV.

LXXXXXXXVI.

LXXXXXXXVII.

LXXXXXXXVIII.

LXXXXXXXIX.

LXXXXXXX.

LXXXXXXXI.

LXXXXXXXII.

LXXXXXXXIII.

LXXXXXXXIV.

LXXXXXXXV.

LXXXXXXXVI.

LXXXXXXXVII.

LXXXXXXXVIII.

LXXXXXXXIX.

LXXXXXXX.

LXXXXXXXI.

LXXXXXXXII.

LXXXXXXXIII.

LXXXXXXXIV.

LXXXXXXXV.

LXXXXXXXVI.

LXXXXXXXVII.

LXXXXXXXVIII.

LXXXXXXXIX.

LXXXXXXX.

LXXXXXXXI.

LXXXXXXXII.

LXXXXXXXIII.

LXXXXXXXIV.

LXXXXXXXV.

LXXXXXXXVI.

LXXXXXXXVII.

LXXXXXXXVIII.

LXXXXXXXIX.

LXXXXXXX.

LXXXXXXXI.

LXXXXXXXII.

LXXXXXXXIII.

LXXXXXXXIV.

LXXXXXXXV.

LXXXXXXXVI.

LXXXXXXXVII.

LXXXXXXXVIII.

LXXXXXXXIX.

LXXXXXXX.

LXXXXXXXI.

LXXXXXXXII.

LXXXXXXXIII.

LXXXXXXXIV.

LXXXXXXXV.

LXXXXXXXVI.

LXXXXXXXVII.

LXXXXXXXVIII.

est, acceptis. ut postmodum illius dicitur reuertentur, sermonemque ser-
uatum cum eo miserimus: procepit. Abominatio ergo: at postero die re-
uerfus non rem admittit: adeoque ut litteris satisficeret, nihil habuit
penit, ut publice pro concione eadem, que ante & his quoque desero-
ra deponeret. Neque enim solum ante reddita littera peruersa ef-
fecta, sed etiam postea, immo vero tunc multa peruersura effutire
cepit. & que hodie effutire non cessat, hae ibi.

LX.
CONFUGIT
NESTO-
RIUS AD
IMPERA-
TOREM.

Porro quita mutus & contumeliosus legatis fuit, eos
vocatos non admittendo, quique peritax atque contra-
max extitit in parendo litteris Romani Pontificis & Syn-
odi Alexandrinae, quod peculiare haereticorum est, illud
tantum egregie praestitit, nimirum ut ad vicandum iudi-
cium Ecclesiasticum, sententiamque ab eo illatam eluden-
dam, Theodosium Imperatorem adierit, interpellaueritque;
eum, atque commoueret aduersus Cyrillum, veluti ditum
persecutorem. De ipso enim Nestorio ita Liberatus dia-
conus: *Cognoscenti Laque Nestorium, quod Cyrillus non pateretur
haesitans se esse in peribatentibus & populo sub candalo, subrepsit
pro Imperatori Theodosio, ut Sacram ad eum diceret, & a sua cum
persecutione tempore: & scripsit ad eum Sacram Imperator, ar-
guens eum tanquam iniquitatem & similitudinem. hae Li-
beratus. Sed litteras Theodosij ad Cyrillum suo loco red-
demus: res modo Nestorij Constantinopoli gestas ordi-
ne prosequamur.*

LXI.
NESTO-
RIUS EXCI-
TAT SVOS
CONTRA
CYRIL-
LVM.

Acceptis Nestorius litteris Cyrilli a legatis ab eo Alex-
andria missis, lectis que anathematismis illis, quibus sin-
gula sine ipsius haereticis capita ingularentur; tantum abstinuit,
verilis subterfugerit (quod par erat, & ab eo in primis re-
quirebatur) ut eadem potius carperet, & in erroris calum-
niam adducere, labemque haereticis in Cyrillum eorum au-
ditorem ex illis inferre omni conatu cum ipse studerit,
tum etiam ad hoc ipsam praestandum conuocavit amicos,
nimirum Ioannem Episcopum Antiochenum, & alios Sy-
riae Episcopos ad id promptos & alacres libi eiusdem Io-
annis ditione positos, eiusque voluntati obtemperantes,
nempe Theodoretum Episcopum Cyri, & Andream ite-
dem in Syria sacerdotem, de quibus hae Liberatus b: *Excepit
epistole perueniens ad Ioannem Antiochenum, ostensus est
in ipsius Cyrilli capitulis: per. a. t. enim eum: dum in moderate oc-
currit Nestorio, in scilicet Apollinariu delinare. Mandauit ergo An-
drea & Theodoretus & Episcopi Concilia sua, ut in scripto responde-
rent contra ipsa duodecim capitula, tanquam Apollinariu dogmata
in scriptura. hae Liberatus. Audiens autem ista Cyrillus,
omnem anam acceptam ab aduersariis eripiens, postea (ut
dicitur) declarationem edidit: e duodecim illorum capitulū,
qua longe longius ab haeresi Apollinaria abhorre se do-
cuit. hae quidem ipse, antequam iude, qui supra Theodo-
retus & Andreas suas conscripserunt in Cyrillum anti-
theses: quae autem secuta sint eum eadem ab Euoptio sunt
allata, suo loco dicemus. Ex his igitur omnium malorum
causa fluxit: Etenim à Nestorij defensoribus Syriae Epi-
scopis in suspensionem haereticis adductis conscriptis in Ne-
storium a Cyrillo anathematismis, inde factum est, & qui-
dem astute nimis, ut sententia in Nestorium lata haud va-
luerit executioni mandari; eum qui eius executor à Cele-
stino Romano Pontifice cum amplissima potestate pre-
positus erat, ipse haereticis accusaretur. Quamobrem Theo-
dosius Imperator rem eo progressam ratus, ut opus esset
vniuersali Concilio (quippe quod non Nestorius tantum,
sed & Cyrillus reus criminis haereticis diceretur) apud Ce-
lestinum Romanum Pontificem egit de conuocando E-
phesim in annum sequentem vniuersali Concilio. Factum
id quidem Celestini Romani Pontificis auctoritate, re-
quirente Theodosio per uirum illustrem Petronium pos-
tea creatum Bononiensis Ecclesiae Episcopum, eius vitae
Acta testantur d.*

Liberat.
Immar. 4

Extat
quod Cyril-
lum a me-
a. C. 430.
v. 10.

LXII.

Quoniam vero angustia temporis haud patitur, ut post
redditas hoc anno Nestorio Constantinopoli litteras Ce-
lestini, quas scriptas fuisse vidimus Rome tertio Idus Au-
gusti, & Alexandriam ad Cyrillum primum perlata, &
post habitam illic Synodum eadem Constantinopoli
Nestorio allata: haud, inquam, fert ratio temporis, ut
post haec omnia admoneri à Theodosio poterit Celestini-
mus, atque accepta ab eo responione, de conuocando in

annum sequentem Concilio litteras ad Episcopos Theo-
dosius scriberet hoc anno, tertio decimo Kalendas De-
cembri, quibus data eadem sub anni huius Consulibus
reperitur. hae cum ita se habeant, in eam adducimur
sententiam, ut existimemus haud Theodosium expectasse
Celestini Papae litteras Nestorio reddi, cum ipse agere
cepit apud Caestinum de conuocanda Synodo aduersus
Nestorium. Quis enim dubitare poterit, rem tam Ro-
mae publicis committis in Synodo pertractatam, non fuisse
vel per Valentianum ipsum Augustum, vel alios per lit-
teras Theodosio significatam? Cum his percognitis, con-
sulturus ipse paci Orientalis Ecclesiae, ad omnesque pro-
fusus diffusiones dirimendas, de cogenda Ephesi Synodo
remedium excogitauit, agereque cepit de eare cum Ce-
lestino Romano Pontifice: indixit vero, ubi à Celestino
litteras redditas accepisset. Hinc fortasse & prouemisse po-
tuit illud Nestorij affectatum silentium, cum nihil pro-
fus legatis respondere voluit; quod videlicet expectaret
fore, ut cogereetur vniuersale Concilium, sicque ex lata
sententia Celestini, & executione eius infra decem die-
rum spatium, nullum penitus interim dispendium passu-
rus esset.

THEOD.
IMP. EGIT
CVM CA-
LESTINO
DE COGEN-
DA SYNO-
DO EPHE-
SINA.

LXIII.

Ceterum quidem non sine consensu Celestini Papae con-
gregatum fuit Ephesinum Concilium, quod ipsius assen-
sus necessario requiretur: nam professi sunt Patres in
Chalcedonensi Concilio abique auctoritate Romani Pon-
tificis haud licuisse Synodum congregare. Id quidem de
haec Synodo Ephesina professus est ipse Celestinus in epi-
stola ad eandem Synodum data, nimirum sua voluntate
ipsam esse collectam. Quinetiam praescriptum fuisse for-
mam Ephesini Concilij ab eodem Celestino Romano
Pontifice, Firmus Caesarea Cappadociae Episcopus in ipsa
Ephesina Synodo testatus est. Sunt & alia certa signa, qui-
bus declaratur ex consensione & imperita auctoritate ab
eodem Pontifice Celestino coactum esse Ephesinum Co-
cilium, quae in ferius ex diuersis datis epistolis certiora
redduntur: cum alioquin nemo inficias terit eandem Syno-
dum fuisse litteris eisdem Theodosij Imp. indictam. Quas
enim hoc anno dicta die Nouemb. eadem ex causa Theo-
dosius ad episcopos Ephesum conuenturos litteras dedit,
describimus; quae quidem non sicut habet inscriptio,
ad Cyrillum datae leguntur, ut ad eum priuatim tantum
missae fuerint, sed ad singulos Metropolitanos, eo quod
haec essent publicae litterae. Quasiam autem priuatim post
has datas litteras ipse Cyrillus accepit ab Imperatore,
his suo loco subiiciemus. Communis vero data epistola
sic se habet:

Apud A-
th Ephes. 19.
c. 11. edit.
reli. apud
Cyril. 4p. 17.
& edit. Com.
stan. 4p. 12.

LXIV.

EPISTOLA
THEODO-
SII IMP. AD
CYRILLVM
ET ALIOS.

*Reipublice nostrae consuetudo est, quae erga Deum est pietate praeci-
pue nititur, multaeque inter hanc & illam cognatio ac familiaritas in-
tercedere solet. Nam & ex se inuicem pendunt, & ut ag. prosperis al-
terius successibus incrementa sumit. Quandoquidem ut vera religio
iusta actioe persiciat, ita & Respublica virtusque ope iuxta floreat.
Cuius itaque Deus optimus maximus Imperij habens nobis tradide-
rit, itaque, qui Imperio nostro parent, pietatis & iusta actiois quod-
dam quasi vinculum nos esse voluerit, harum inter se societatem, par-
tim quidem priuata nostra praesidentia fieri, utrim quoque humano
praesidio vbi indiuulsum perpetuo haecemus conseruare enim contendi-
mus: ad eumque modum promouende pietate propter Respublice salu-
tatem incumbimus, ut in omnibus fere subditorum nostrorum commo-
do intenti, vnum hoc perpetuo vigemus, contentumque sedulo, ut
pie religioque, priuatim viuunt omnes, & ut pios deat. in Respublice
verferunt vniuersi. Denique, vtriusque, quum par est, curam impendere non
desistimus. Etenim vix potest, ut qui alteri serio inuigilant, alterius
curam neglectum habeant.*

LXV.

Ante omnia autem operam dabo, ut Ecclesiasticus status eius-
modi sit, qui & Deum debeat, & temporibus nostris quam maxime
congruat; idemque ex omnium concordia & consensione suam tran-
quillitatem obtineat. tum per Ecclesiasticarum controuersiarum
pacem à turbis & solitionibus liber exstat; tum demum ut pia re-
ligio ab omni omnino nota & reprehensione inimicis persueret; co-
erentque, vtriusque, qui vel inter clericos censentur, vel magno quoque inter
illos sacerdotio fungantur, omni profus uano & culpa vacet. Quia ve-
ro intellegebamus, eum per eos, qui Deum diligunt, pietatis igne adducti
sunt, tum p. animos eius in pietate studiosos istae obtineri posse: sepe

numero iam ante, ob ea, quae subinde accidant, religiosam sanctissimi-
morum Episcoporum vniuersam in vnum coactam Synodum ne-
cessariam indicauimus. Natiuus tamen, ne eorum pietati molestiam
exhiberemus, quod antea in te sumus. At nunc, etiam Eccle-
siasticarum, quam quae huiusmodi coherent, publicarum rerum, controu-
ersia eam vsque adeo necessariam declarat, ut refutari nullo modo
queat.

LXVI.

Quamobrem ne illa; quae ad praesentem rerum tantopere vri-
limum inquisitionem spectant, si negligenter curantur, in peius incre-
menta sumant (id quod a temporum nostrorum pietate alienam
esse debet) tua pietas, Deo bene propitio, operam dabit, ut sacrosan-
cto Patribus, quod iam in scriptis videri, clapsus sub sacro Penteco-
stes diei ad Episcoporum Asiae ciuitatem accurrat, nonnullis quoque
nimirum idoneis iudicabit, sanctissimos pronuntia sua Episcopos si-
mul eodem fecerit adducat: ita ut neque necessarij sanctissimis eius-
dem pronuntia Ecclesiae desint, neque vtriusque, qui ad eam rem apti
conueniant, in sacra Synodo desint. De indicata autem san-
ctissima Synodo nostra fecerit, ad omnes omnino Deo dilectos Epi-
scopos Metropoliticos litteris scripsit: quo nimirum hac tandem rati-
one scribit, quae ex multis dissidijs & concertationibus hinc inde e-
nata sunt, rite secundum Ecclesiasticos canones conspiciantur, & illa
praeterita, quae parum decens haec us admittit, corrigantur, & pi-
etas deuenire, quae in Deum est publicae, vilitatis firmitati con-
sultatur.

LXVII.

Ceterum ante sanctissimam coactam Synodum, communemq;
eiusdem, quae de omnibus dabitur, sententiam, nihil quicquam in vna
priori te priuata a quoquam inuocatur. Omnino autem persua-
sum habemus, neminem ex pijs in Deo, deoissimis Episcopis fore,
qui simulat, rerum Ecclesiasticarum causa, atque adeo controuer-
siarum totius Orbis gratia nostro hoc decreto sanctissimam Synodum
cogi intellexerit, non prope studiose, occurrere, rebuq; tantopere
necessarijs in Deo vsque adeo gratis pro virili consulturus sit. Nos
quoque harum rerum cura, sedulo incumbentes, nullum impune abesse
sencimus. Nec vllam vel apud Deum, vel apud nos quos, habitura
est excoitationem; qui statim impioe secundum praesentium tem-
pus ad desinatium locum presso non fuerit. Enimvero quicumq; ad
sacrosanctam Synodum accitit, alacriter non accurrat, si sane con-
suetudine parum sincere se esse ostendit. Deus in multa tempora incolu-
men te conferret, sanctissime presbiter, pater. Dat. Constantinopoli,
tertio decimo Kalendas Decembris, Consulatu dominorum nostrorum
semper Augustorum, Theodisij quidem decimo tertio, Valentiani
vero tertio. Litterae sunt publicae & inter Concilij Acta relatae, haec
tenentur.

LXVIII.

Porro priuatas idem Imperator litteras ad Cyrillum i-
psium debet, per infensas eas quidem, utpote qui verbis Nesto-
rij fidem adhibens, fuit in eum plus aequo commotus,
sunt huiusmodi:

LXVIII.

a Apud Aug.
Cone. Episc.
to. i. c. 7. e.
dit. h. e. l.
ALIA EPI-
STOLA
THEODO-
SII AD CY-
RILLVM.

Imp. Caesares Theodosius & Valentinianus, Victores, Triumphato-
res, Maximi, semper Augusti Cyrillo Episcopo S. S.

Pietate quidem nihil nobis est antiquius; propter quam si qui
forte incautus deliquerit, verita degeni censemus. At parum in-
cerim laudabile est, illos ea indigere, qui propter suum in religio-
nem plurimum a nobis commendari, maximeque honoribus canu-
lari debuerant. Oportet autem sacerdotes cum marum suauitate; si-
deique integritate in primis ornatos esse; tum maximam animi candi-
dorem ac sinceritatem; omnem vitae cursum praesferre; ac certo
denique seculi statuere, vnicuique rei naturam, potissimum vero
incorrupte pietatis doctrinam sedulo inuestigandi studio facilius
quam pertinaci animorum contentione inueniri. Etenim iam inde
a primis vsque temporibus, non imperantis cuiusquam aut certe im-
perium vsurpantis interminationes aut proteruitia, sed sanctorum
Patrum, sacrarumque Synodorum decreta eam nobis constituerunt.
Nam religionem prudentia & consilio magis, quam cuiusquam im-
perio firmari, nulli opinor, dubium esse potest.

LXIX.

Nunc igitur tua pietas exponat, quid illa nobis, quibus religio-
nem tantopere cura esse non ignoras, contemptis, sacerdotibusq;
quorquor circumquaque degunt (quos vtiq; in vnum locum coac-
tos nam de religione controuersiam discutere, dirimereque par e-
rat) despectis, huiusmodi turbis, discordiaque inter Ecclesias conuocari?
quasi vero impetris tenerarij pietatis doctrinam magis, quam sedula
diligensque veritatis inuestigatio decere videantur, plura, apud nos va-
leat veritas & audacia, quam cura aut industria; aut aliud quip-
dian inuentionis magis nos, quam animi candor ac simplicitas, ob-
cedet. Quamuis ergo haberem non vsque adeo in agnum male ad nos

accidit, ut exstintemus, si a tua pietate obseruaueris; nec omnia ran-
sum turbatum rei, si quod hic indignationis exemplum in te vili-
mus edere: artamen hoc tempore nobis magis cura est, ut sanita pec-
ce, exceptatq; tranquillitas Ecclesiae restitatur: quam ut priuata no-
stris iniurias prosequamur.

Scito interim magnam abs te rerum perturbationem excita-
tam esse. Neque mirum est sane, eum, qui modum excedit, in co-
natus suos non desinisse, quae ad Ecclesias & sacerdotes spectant, sed
vltro progressum, de nobis ipsi quoque quiddam a pietate nostra
prope indignum credidisse. Nam nisi aliquid inter nos de religio-
ne disputatum ortum esse, persuasum habuisses, aut certe aliquid in-
iustitiae ex litteris tuis orturum sperasset: cur obsecro, alia priuatum
ad nos, alia rursus ad Eudociam religiosissimam coniugem meam,
alia tandem ad Pulcheriam sororem meam Augustam, eandemque
pietatis studiosissimam perscripsisses? Quod profecto dissidium fin-
ter nos fortentatum fuisse, nosque ad eum modum affectos esse con-
tigit: omnino tamen vniuersationem esse non potest, eum;
eum, qui tanto locorum intervallo a nobis distat; curisq; in
res nostras inquirere, si id autem inter nos non existit, cona-
ri, ut exilat; id vero canonicus potius, quam sacerdotis fuerit.
Quid enim indignum, quam vno impetu, vnoque animi conatu Ec-
clesiastica & regia omnia velle confundere, ac si inuicem diuelleret?
quasi vero alia omni desit occasio, ex qua Laudem & gloriam acci-
peret.

Ne igitur claud te sit, quoniam in statu res nostrae versentur: nos
Ecclesias & regnum nostrum conuincta esse, nostraque accedere au-
toritate & imperio, & Christi Saluatoris nostri asserere pri-
uata, magis subinde inter te coitura esse: tum tibi quoque a nobis
ignatum esse, ne hinc capta occasione in te conueneri ac dicere queas,
te ob pietatis doctrinam in reprehensionem incidere: quam quidem
pietatis doctrinam in sacra Synodo in vtraque parte ventila-
tam eatenus obtinere volumus, quatenus veritati & rationi con-
sentaneum esse iudicabitur. At vero sine illi veritatem imperatoris
sunt, qui a Patribus recte desierunt: sine nos: nos sane ciuitates simul
& Ecclesias contritibus nequaquam sinceris: sed nec eam quoque
doctrinam indissensam manere patientem, cui diuiciandae eos praes-
ci oportet, qui sacerdotibus vbius gentium praesident; per quos & nos
quoque in veritatis sententia stabilimur, & magis magisque identi-
dem stabilimur.

Omnino autem nemo, qui vel aliqua ex parte ad Republicanam
pertinet, quacumque fiducia fretus, inconsultus quippiam in hoc ne-
gatio tenet, ut impudice studeat: alioqui enim certam condemnationis
sententiam neutiquam euadet: quod quidem nostra mai-
estate, eos qui prompte alacriterque ad eumodi inquisitionem aduo-
lare non cunctabuntur, merita laude prosequente; ceterosque qui
imperare forte malleut, quam in medium consulere, aut aliorum
de eiusmodi rebus consilium audire, coercent; nulli omnino, ut ma-
ximae velit, integritati illud erit. Quamobrem & tuam quoque re-
uerentiam, ad tempus, quod alius litteris ad vniuersos Metropolita-
nos Episcopos missis ediximus, presso adesse oportet. Neque prius
nostram amicitiam reuocaturum consulas, quam omni pertur-
batione & animorum agitatione sedata, ad propositarum quesi-
tionum discussionem vltro accurreis. Hoc namque ratione, quae pro
recta opinione acerbè inconstitue ab te iam admissa sunt, neque
priuato dolore percussus, neque alicui prater decorum in seculo ad-
mississe videberis; & quae adhibere reliqua sunt, legitime transigere
velle confideris. Quod si quid autem scis vsum fuerit, id nequa-
quam sustinebitur. Vale.

Vides, lector, quanto periculo immiscant se Reges in
his, quae sacerdotum sunt, quantoque maiori discrimine
aures praesent querelis haereticorum. Ecce tibi Theodo-
sius (vt ex rebus ab eo gestis farius videmus) religionis
integritate nulli secundus, modo tamen Nestorij verbis e-
recto mentis sensu motus, illi fauet (quod pro monstro
habendum est) aduersus vniuersam Catholicam Eccle-
siam eum impugnantem; succentfer vero vehementer, ira-
que astat in Cyrillum Catholicae fidei propugnatores
& Caestini Papae in ea tuenda vicariam praefecturam a-
gentem; cunctaque ab eo sancte pieque gesta, in dete-
riori partem accipiens, in prauum semper est seculum inter-
pretatus: excusanda tamen in ipso mens recta, sed repre-
hendenda nimia facilitas in adhibenda fide fallis Nestorij
persuasionibus. Quod vero ad rerum gestarum ordinem
pertinet, peruertunt quidem illum, qui hanc Theodosij
epistolam

LXX.
INDIGNA
TRVLTIO
ODOBRI
IN CTAE
LXX.

LXXI.

LXXII.

LXXIII.

LXXIV.

nam: multorum enim malis uerbis atque clamoribus excogitatus est mundus. Et ut ex his omnes intelligere possint, aperitur charitati vestra infirmitas. Sic sunt boni & mali, quomodo si duo uasa sint plena, & unum habeat patrum, & aliud aromata pretiosa, cum uno uentilabro uentilata: illud uel ubi fuerint aromata, odorem desiderabilem, aliud autem fatorem intolerabilem reddit. Ita simul boni & mali indiferece quidem turbati, sed alio Dei iudicio separati. Quoties aliqua tribulatio in mundum uenerit: qui boni sunt, uelut sancta uasa, gratias agunt Deo, qui eos castigare dignatus: illi uero, qui sunt superbi, haereticos, cupidi, blasphemos & murmuran contra Deum, dicentes: O Deus, quid tanti mali facimus, ut talia patiamur? Unde sit, ut infelices isti amore huius uita obligati, nec istam tenere possint, & illam sempiternam, de qua fugit dolor & gemitus, amittant: & quod peius est, nec ista mala praesentia possunt euadere, & ad illa, quae aeterna mala sunt, eorum crimina eos faciunt pertinere.

XXC.

Apo. 11.

Rom. 2.

verba

Non inultans, sed gemens & dolens haec dico. Ecce sicut in eo qui superbo ac rebelli spiritu emendare se noluerit, impletur, quod scriptum est a: Qui in foribus est, fordescat adhuc: infans autem in iustitia faciet, & sanctus sanctiora. Non enim sper bonorum in isto est mundo posita: Spes enim, quae videtur, (ait apostolus b) non est spes: quoniam & ipsa est mundana, quae videtur, in amaritudine uera est: amaritas enim portorem mandus suis dilectoribus propinat. O infelicitas generis humani! Amarus est mundus, & diligitor: putat si dulcis esset, qualiter amaretur? Vos alloquitur ueritas, dilectores mundi: Vbi est, quod amastis? Vbi est, quod pro meo tenetis? Vbi est, quod dimittere uolebat? Vbi sunt uos regnes? Vbi sunt tanta splendens cunctas. Legendo potius ista dicta sunt, quam infulsant. Magno affectu ista deprecantur, si tantummodo audierint.

XXCL.

MORTALI

IAS CVM

OBSIDIO

NE PRE-

MIT HIP-

PONENSES.

At cum oculos uostros diracalantibus & obsidionis percussis, & uix tempore uixi altitatis affligat: mortuorum hominum sepeliendis corporibus uix illi, qui remanere uidebantur, occurrerunt. Considerantes etiam ista mala, quae in isto Dei iudicio illata sunt: quando tota provincia in captiuitatem ducta sunt: sustulimus matres familias abductas, pregnantis abscissas, & nutrices, cuiusque manibus parulis, atque in uia procelis, nec uiuosi ipsos filios retinere, nec mortuos permisissent sepelire. Cruciatu magis & dolor, timor & horrore, tortores corde pariter infestabant, maxime cum a talibus feminis haec impia barbarica exagebat potentia, ut quae se subito uultu uiciorum mancipiorum fuisse dominam, barbarorum se subito sine ulla pretio lagere ancillam. Sic impletam in natura, quod dictum est per Prophetam Dauid e: Vendidisti populum tuum sine pretio, & non fuit multitudo in commutationibus eorum. Dixit a delicatus & nobilissimus mulieribus seruicia sine ulla misericordia humanitatis a barbaris excoctis sunt: strepitus clamoris huius in acribus uostri uiget, dum talia audimus atque uidemus: Numquid ferrea sunt carnes hominum, etiam si ferreus seruus in aliquibus immutatur?

XXCII.

Hier. 9.

Quis ista audiens, uideatque non doleat? Unde cum Propheta diceret possimus: Quis dabit d capiti meo aquam: aut oculis meis fontem lacrymarum. & plorabo die ac nocte interfectos filia populi mei: non solum mortuorum corporum, uerum etiam animarum. Christifidens loquimur. Multos uisionibus in ista uisitatione sine sacramento baptismi ex hac uita fuisse ereptos, atque inter uasa ire relictos. Quis lacrimis idoneus, qui plantis uelut inueniri potest, quando sic ex arboris omnipotentis, ut repelleret etiam tabernaculum suum, in quo habitauit in hominibus? Et ille etiam qui uicino & Filio suo non peperit, sed pro nobis omnibus tradidit illum: nec pretium tantum sanguinis attenderit, nulli ecclesiae, nulli clero, nulli sacrae uirgini, nulli parare cinitati.

XXCIII.

Luc. 15.

Nos uero, fratres charissimi, quibus Dominus non pro nostris meritis parere, sed adhuc ad penitentiam referre dignatur, non sine grandi timore debemus considerare, quod haec omnibus nobis prebentur exempla. Et illos illorum mors proficiat ad nostram salutem: eorum tribulatio nostra sit correctio: de aliorum plagi faciamus medicamentum uulneribus nostris: & semper timeamus, quod Dominus in Euangelio dixit f: Putatis, quod hi Galilaei pro omnibus peccatores fuerint, quoniam tanta passus sunt non dico uobis: sed nisi penitentiam egerint, omnes similiter peribunt. Et ideo qui solebat esse luxuriosus, sit castus, qui superbus, sit humilis, qui erat inuidus, sit benignus, qui per fraudem uel calumniam solebat res alienas rapere, incipiat de suis largiores elemosinas dare. Nimi delicatus est, quod a uobis requirit Dominus, sicut fratres carissimi. Non dicit nobis scilicet,

nec plusquam potestis. & plusquam uires uestra fuerint, uigilate. Sed nobis dicit: A uino uel a carnibus abstinete. Non a nobis queritur, sed hoc dignatur inuigere, quod eos homines possunt cum suis gratia sine grandi labore complere. Sed quod pessimum, multi sunt, qui dicitur, sinum & amarissimum amaritatem inquam cum multo laboribus uolunt ferre, & dicitur inquam Christi & omni eius leui dispendant hominum suis imponere: in illam enim multum peccatis suis facina graui succumbere, quam inquam Christi, quod potest eos in calum eleuare, sit sperare. Vos uero, fratres, uobiscum sapienter & fideliter cogitantes, sit compatitis a carnibus uestris duram & asperam amaritatem inquam, & inquam Christi sitiam sinum uestris humis imponite, se condant apostolus g, conuersationem uestram lesantes in calum: ut cum Christus apparuerit uita uestra, & uis cum ipso appareat in gloria, quod ipse possit, huiusque ieremo. Et quidem puto in autors ista dixisse, quod quamplurimi spoliant omnibus bonis confamilient Hippo nem locum munium, nec facultates Ecclesiarum ad omnes alendos suppetere.

Cum uero iam tribus mensibus eius ciuitatis perditus, sed oblidio, qui haecenus uerbi predicatione, pauperum cura, precibus ac uigiliis apud Deum pro populo iugiter laborat et gratitudine affectus, cogitur lecto decumbere: quantum autem tempore spatium intercessit ab hoc sermone usque ad obitum, numerat: dicitur hic enim reperitur feria quinta post Dominicam passionis (ut in scriptis praefert) ipse uero defunctus inuenitur quinto Kal. Septembris. Sed quid de gratitudinis eius tempore Possidius litteris commendare, audiamus: Et ecce (inquit) tertio illius obitum mense decubuit lecto febribus defragans, & illa uilima exercebatur agitudine. Vltimam plane Possidius dicit, quod frequenter Augustinus egrotare conuenissent, ut ex ipsius epistolis intelligi potest: nam ad suos scribens, tradidit, quod ob minus idoneam ualitudinem ab Episcopis excusaretur, quo minus, ut alius, ipsi legationes transmarinae ex Synodi inuenerentur. Sed & in litteris ad Victorinum i, atque ad alios ad Profuturum k, & itemque ad Dioscorum i, scribens, de sui corporis infirmitatibus meminit, necnon ad Darnum epistolam m, in ea etiam dedit ad Nobilium n. Quid autem acciderit, dum uilima hac agitudine Augustinus affligeretur, idem ita narrat Possidius:

Itemque ad egrotantem & lecto uacantem, quomodo cum suo egrot uenisset, & rogauisset, ut eodem manum imponeret, quod sanus esse posset: nunquam respondisse, si aliquid in his posset, nisi hoc uix primatum praestitisset: & alium dixisse, uisitationem se fuisse, sed per summum dicitur esse: Vade ad Augustinum Episcopum, ut ei manum imponat, & saluus erit. Quod dum conuersus, acere non dubitasti, & illum: continus sanum eo se discipulo fecit. Haec de miraculo Possidii: quod quidem extremo uice articulo Deus per eum operari uoluit, ut quodam ueluti signo tum res ab eo sancte pieque gestas, tum pia doctae quae eius scripta conflagrat relinqueret. Quomodo uero ad felicem ad Deum transitum se pararit, Possidius ita declarat:

Dicere autem nobis in ista familiaria colloquia consueuerat, post perceptum baptismum etiam laudatos Christianos & sacerdotes, absque digna & competentis penitentia exire de corpore non debere. Quod etiam ipse fecit uilima quo defunctus est agitudine. Nam si in ista psalmoi Dauidicos, qui sunt paucissimi, de penitentia scribit, ipse quoque quaterniones latens in lecto contra parietem positus dicitur sua infirmitate inuoluitur & legebatur, & iugiter ac uerbum flebat. Et ne uentio eius a quoquam impederetur, ante dies sermo decem, quem exiret de corpore, a nobis postulauit presentibus, ne qui ad eum ingredieretur, nisi in tantum horum, quibus medici ad inspicendum intrarent, uel cum eis insisteretur reflecto. Et ita obseruatum factumque est. Et omni illo tempore orationi vacabat, ac paulo post: Membris omnibus sui corporis inuoluitus, integro aspectu atque auditu, & (ut scriptum est) uobis assistens & uidentibus, ac cum eo pariter orantibus, obdormiuit in pace cum patribus suis, exspirans in bona senectute. Et nobis coram positus, pro eius commendanda corporis depositione sacrificium Deo oblatum est, & sepultus est. Haec de obitu, & funere una cum Missa, ex more, exhibito Possidius, qui superius eum uixisse tradidit annos septuaginta sex: in Episcopali uero functione annos triginta sex habuisse, ex his, quae a nobis de sedis eius exordio dicta sunt satis certo colligi potest. Dies uero obitus in tabulis Ec-

clesta

LXXXVII
P. 11
P. 12
P. 13
P. 14
P. 15
P. 16
P. 17
P. 18
P. 19
P. 20
P. 21
P. 22
P. 23
P. 24
P. 25
P. 26
P. 27
P. 28
P. 29
P. 30
P. 31
P. 32
P. 33
P. 34
P. 35
P. 36
P. 37
P. 38
P. 39
P. 40
P. 41
P. 42
P. 43
P. 44
P. 45
P. 46
P. 47
P. 48
P. 49
P. 50
P. 51
P. 52
P. 53
P. 54
P. 55
P. 56
P. 57
P. 58
P. 59
P. 60
P. 61
P. 62
P. 63
P. 64
P. 65
P. 66
P. 67
P. 68
P. 69
P. 70
P. 71
P. 72
P. 73
P. 74
P. 75
P. 76
P. 77
P. 78
P. 79
P. 80
P. 81
P. 82
P. 83
P. 84
P. 85
P. 86
P. 87
P. 88
P. 89
P. 90
P. 91
P. 92
P. 93
P. 94
P. 95
P. 96
P. 97
P. 98
P. 99
P. 100

LXXXVIII
DE POSSI
DINDICY
LO.

LXXXIX
AVGVSTI
NISCAR
PTA AB AD
VERSARIIS
IMP. GVA
JA.

PROSPER
ET HILA
RIVSPY
GNANT
PROAVGV
STINO.

clesiasticis scriptis fuit annuversaria memoria repetendus, celeberrime cultu in Ecclesia transgendus quinto Kal. Septemb.

De eius obitu etiam Victor Vticensis his verbis meminit, cum agit de clade Wandalica: *Est* (inquit) *tempore* Hippo regiorum obsisa est civitas, quam omni laude dignus beatus Augustinus multorum librorum confector Pontifex quiberrabat. Tunc illud eloquentia, quod per omnes campos Ecclesie vberim decurrebat: ipse metu fixatum est stumens, atque dulcedo suavitatis dulcino propinata in amaritudinem abstruhit versa est. De his autem, quos reliquit libros suis commendatos ihs Polfidius b: Testamentum autem nullum fecit: quia vnde faceret, pauper Christi non habuit. Ecclesia bibliothecam & omnes codices diligenter posteros custodiendos semper iubebat. Si quid vero Ecclesia vel in scripturis vel in ornamentis habuit, fidei presbytero, qui sub eodem domus Ecclesia curam gereret, dimisit. Nec suos consanguineos, vel in proposito vel extra constitutos, in sua vita & morte more vulgo tractavit: quibus, dum adhuc superesse, id si oportuit, quod & ceteris, rogavit: non vt dimitis haberent, sed vt aut non, aut minus egerent. hanc & alia Polfidius, qui vt ipse testatur, quadraginta ferme annis cum eo vixit summa concordia, & scriptorum ipsius confecerit Indiculum, de quo ipse his verbis:

Tanta autem ab eodem dilata & curata sunt, tantaque in Ecclesia dispersa, & excepta, atque emendata, vel aduersus duos hereticos conscripta, vel ex canonicis libris exposita ad adfectionem sanctorum Ecclesia librorum, vt ea omnia vix quisque studiorum nosse & perlegere sufficit. Per unanimitatem veritatis, audisimus in aliquo fuisse vnde videtur, statui. Deo presente, in huius operis sine etiam eorumdem librorum tractatum & epistolarum Indiculum aduigere: quo lecto, qui magis Dei veritatem, quam temporales amant diuitias, sibi quisque, quod voluerit, ad legendum & cognoscendum eligat: & id ad scribendum vel de bibliotheca Hippoensis Ecclesie petat, vbi emendatior exemplaria forte potuerit inuenire: vel voluerit, inquit, at, & inuenta describit & habet, & petenti ad scribendum sine inuidia & ipse tribuat. hanc Polfidius. At plane miraculo factum esse videtur, vt conseruata anno sequenti Hippoensi ciuitate à furentibus Wandalis, istidemque Arianis, ipsi Hippoensis bibliotheca illaesa permaneret, angelica quidem, si non humana vallata custodia. Qui enim confideret ferocissimos barbaros longa prepeditis oblatione reddicos saniores, reputerque secum, eosdem pariter perfidos fuisse Arianos, scilicetque etiam ex recentioribus aduersus Arianos ipsos disputationibus, nempe contra Maximum atque Palsentium Comitum publice habitis, Augustinum accertum sibi hostem, quis, inquam, ista considerans, non miraculo ducat, vt Vandali pepercerint Augustini scriptis: certe non ipsorum id quicquam dixerit adscribendum esse clementia, sed Dei magna potentia, qua cohibuit grassantes instar fulminis barbaros, & sua coercuit disciplina, nec fuit quicquam in concessum inuadere, vel tentare veritatem hanc quidem prætere, diuina tantum esse potuit facultatis. secundum illud Iob à diuinum elogium: *Niquid mittes fulgura & ibunt, & reuertentia dicent tibi, Adiuuimus: quod scilicet furentes hominum motus diuina tantum subiecti sunt voluntati eosdem ad libitum moderanti.*

Se, qui non valuit per barbaros perdere penitus sanctissimi viri scripta, per hereticos & calumniolos homines ea diabolus summis viribus labefactare conatus est: nec quidem admouit ad ea demolenda artem vnam, sed plures: nec vnam vel alteram aduersum, sed ipsos plures ac plurimum armis diuersis in locis armavit. Primum enim Galliarum quidam presbyteri, quod iam certamen, ipso Augustino viuente, aggressi fuerant, eo mortuo, acris instaurarunt, quindecim scribentes obiectiones aduersus eos quos in Pelagianos ipse sanctus Augustinus scripserat commentarios. Rursus vero Vincentius quidam rem iniquitatem agens, sexdecim in eosdem proposuit obiectiones. Insuper & Camillus & Theodoros presbyteri Genueses de cem dubia obiecerunt. Adhuc etiam & Cassianus presbyter Massiliensis, de quo superius dictum est, aduersus eiusdem Augustini doctrinam egit, aduersusque eam aliqua intulit. Porro contra hos omnes feretunt Hilarius Arelaticus &

Prosper Aquitanus. quid Hilarius in aduersarios scriptis, non apparet: Prosper autem adhuc super sunt arma, quibus pro Augustino in hostes indefesso studio dimicauit: Aduersus siquidem Gallos liber extat Responsum, volumin etiam contra Vincentianos, tectius insuper liber contra Genueses illos presbyteros, ac item quatuor contra Collatorem, nempe ipsum Ioannem Cassianum inscriptus, quem (vt ex ipso apparet) sub Sixto Romano Pontifice edidit. Ceterum idem Hilarius atque Prosper sequenti anno Romam se contulerunt, atque apud Cælestinum conuenerunt, quod quæ à sancto Augustino scripta essent, eadem à Romanis Pontificibus Innocentio, Zosimo, atque Bonifacio confirmata, & Concilii stabilita, à quibusdam Gallicanis presbyteris iterum reuocarentur in controuersiam. Quid autem his auditis præstitit Cælestinus, dicemus suo loco anno sequenti.

Hoc ipso autem anno Ioannes Cassianus moniti Leonis Romani Ecclesie archidiaconi aduersus Nestorium de Incarnatione Verbi septem libros inculentissimos edidit. Cum enim ipsos ab eo scriptos constet, dum adhuc Nestorius sedet in Constantinopoli, quem sequenti anno in Concilio Ephesino liquere fuisse à sede depositum, & Maximum in eius locum subrogatum, cumque nulla insuper in eis de Ephesino Concilio mentio habeatur, cuius necessario meminisse oportuit: plane ante Ephesinum Concilium, damnationemque Nestorii, eos ab ipso fuisse elucubratos, dicere necesse est, & hoc ipso quidem anno, quo (vt vidimus) hæresis Nestorii plane innotuit Occidentali Ecclesie, ante autem futurum tantum quidam de ea pertraxerant oras Occidentales. Sed cur (dixerit aliquis) per Cassianum, Leo archidiaconus ista præfati voluit, cum ipse Leo eruditissimus esset, & quam felicissime exhibere valuisset: cum præsertim Cassianus de libero arbitrio haud recte sentiret, sed cum Pelagianis aliquid habere commune, editis Collationum libris innotuisset: post scriptas enim Collationes ipsam hortata Leonis elucubratis commentarium illum contra Nestorium, ipse in operis præfatione testatur.

Ad hæc quidem illud in primis dicendum est, Cassianum & alios, qui hoc tempore in nonnullis sancti Augustini scripta carpebant, haud se Pelagii errores fouere profectos esse: sed vt sepius Prosper ait, & indicant litteræ Cælestini Romani Pontificis ad Gallos, de quibus agemus anno sequenti, vt Catholici verfabantur inter Catholicos & Pelagianos se damnare errores, & in eos declamare præseferbant: quod & videmus ab eodem Cassiano factum in his ipsis libris, quos de Incarnatione Verbi aduersus Nestorium scripsit, dum frequenter exclamat Nestorium ipsum à Pelagianis esse mutuum errorem. Lectus igitur hac ex parte illud videtur fuisse consilium, vt ne opinarentur Orientales hæresim Nestorianam ex Pelagiana prognatam defensores habere in Occidente, qui Pelagianum erroris quoquo modo suspecti redditi essent, per vnum ex illis voluerit validissime Nestorium oppugnari. Rursus vero, ne qui in Occidente articulum illum de libero arbitrio Pelagianum erroris scriptis editis hæreticus defendissent, asinitate dogmatis, confurrecturi essent pro defensione Nestorii; Cassianum in primis, qui omnes antecellebat, Leo diaconus prudenter quidem inscriptione sua eum teneri voluit obligatum, & cum eo omnes, qui inter Catholicos Pelagianum erroris viderentur esse fautores. Præstitit id libentissime Cassianus, omnique studio in opus incubuit, quo se accertum hostem cum Pelagianis, tum Nestorianis præseferret erroris, quem Pelagianorum omnium famosissimus Leporius de quo superius dictum est, publicis litteris adeo fuerat detestatus.

Insuper autem potuit & illud etiam fuisse hæc de re Leonis consilium, vt per Ioannem Cassianum Constantinopolitanam olim Ecclesie diaconum, Constantinopolitanam admoneretur Ecclesia vitare Nestorium: vt enim id etiam opinari possumus, apostrophe illa auctoris ad finem operis collocata facile pertrahet, cum demum post aliorummodi Nestorium exagrat inuocata e. Tu d'impudens atque impudentissime, præfata vix co. damnator, Catholicæ &

XC.
IOAN. CAS
SIANVS
HIRTATV
LEONIS
SCRIBIT
CONTRA
NESTORIVM

XCi.
CYR AEO
PER CA
SIANVM
VOLVERIT
IMPUGNA
RI NESTO
RIVM.

XCII.
Cassian. de
incor. v. 116
lib. 7.

CASSIANI
INVECTI-
VA IN NE-
STORIVM.

sancto plebs gravis & exitiosa contage flare in Ecclesia Dei & loqui
audes: & blasphemis ac furiosis vocibus tuis sacerdotibus semper illece si-
dei & Catholica confessionis infamas; magistrorum priorum vitio
plebem Constantinopolitane vrbis errare? Tu ergo emendat ut pro-
rum. aut istum tu Gregorio excellentior, tu Nestario probatior, tu
Ioanne praestantior, omnibusque Orientalium vrbium sacerdotibus?
qui est non eiusdem nominis, cuius hi, quos nominant, eius tamen fe-
des fuerunt. quod quidem quoad ad hanc causam pertinet, sufficit: quia
cum de fide agatur, omnes in eo idem sunt, quod optimi, in quo confor-
tes sunt optimorum. Unde & ego quoque ipse humilis & obsecrans no-
mine, sicut merito, licet mihi inter eximios Constantinopolitane vr-
bis Antistes locum magistri vixisse non possim, studium tamen dis-
cipuli affectuorum, praesumo. Adoptatus enim a beatissima memoria Io-
anne Episcopo in ministerium sacrum, atque oblati Deo: est corpore
absimili, affectu illic sum: & illi dilectissimo mihi ac venerandissimo Dei
populo etsi non praesentia non absumptor, tamen mente coniungor.
Et hinc est, quod condolens et atque compatiens, in vocem vane tristiti-
ae ac doloris erupi: & quod vnum potui, stibitem quiritoniam, quasi
pro meorum atque artium meorum asperitate, clamavi. Etenim
si iuxta Apostolum a dolente quidem minore corporis parte, con-
dolet maior atque compatitur: quanto magis dolente maiore, minor
compati oportet: Inhumanius tamen quippe est, vt in vno atq; eodem
corpore maiorem infirmitatem minor a non sentiant, cum minoribus
maiora patiantur.

XCIH.
CASSIANI
APOSTRO-
PHIA AD
CONSTAN-
TINOPOLI-
TANOS.
b. Mat. 20
e. Psal. 13
d. Gal. 2.
c. 1. Cor. 2.

Vnde obsecro ac deprecor omnes vos, qui intra Constantinopolita-
nae vrbis ambitum sitis, & per spectam patriae caritatem, & per vnitatem
fidei fratres mei estis, vt separatis vos ab illo (vt scriptum est) b. lupo
rapaci, qui deturbae Dei populum, vt c. cibum patris. Ne d. tergeritis,
neque quod laeritis quicquam illius: quia sunt omnia ad interitum.
Exire de medio eius, ac separari amini e: & immundum ne tergeritis.
Memento hae magistrorum veterum, sacerdotumque vestrorum, Gregorii
nobilis per Orbem, Nestarii sanctimoniam insensum, Ioannis sile ac puritate
mirabilis, Ioannis inquam, Ioannis illius, qui vere ad similitudinem
Ioannis Evangelistae & discipulus testis & apostolus, quasi super peccatum
Domini semper affectuorum, discubuit, illius inquam, meritorie, illorum,
sequimini: illius pariter atem, illius silem, illius doctrinam ac sanctimo-
niam cogitare: illius memento semper doctorum vestri ac nutritoris, in
cuius quasi genio quadammodo amplexus, creatus, qui communis
mihi ac vobis magister fuit, cuius discipuli atque instituti sumus. Il-
lius scripta legere, illius infort, attentione tenere, illius silem ac meritum
amplexamini. Quod est affectu grande est ac difficile, si quidem i. ca-
men pulchrum & sublime: quoniam in iuniorum rerum non adper-
tantum, sed etiam imitari ipsa laudanda est: quia non quoniam ferre
aliquis eius rei portione ad plenum caret, ad quam scandere ac perve-
nire contenderit. Ille ergo vobis in seculum semper & quasi conspectus sit,
ille in animo & cogitatione versetur: ille denique ipse vobis etiam, quae
ad me sunt scripta, commendat: quia haec, propter quae ego scripsi, ille me
docuit, ac per hoc non tam mea haec, quam illius esse credite: quia riuus
ex fonte constat, & quicquid putatur esse discipuli, totum ad honorem
conuenit referre magistri.

XCIIV.

Cum hac scribat ad suos Constantinopolitanos Cas-
sianus illud obferua, quod cum de laudatis Episcopis Con-
stantinopolis agit, nullat penitus Attici habet mentio-
nem, vt Cyrillum, immo Caestinum Papam & Sixtum
fecisse apparet: vt plane intelligas eum nondum stoma-
chum exhaustum habere, quam olim ob Ioannem conceperat,
& nuper auxerat ob damnata ab eo omnia haeresis Pe-
lagianae capitula, quorum aliqua ipse cum aliis claudisim
Pelagianis aduersus Augustini scripta tuenda susceperat.
Hac igitur Cassianus scripsit, instante Leone Romano Ec-
clesiae hoc tempore archidiacono, qui post Sixtum sum-
mus creatus est Pontifex: ita se habet verus & recepta Ge-
nadii sectio, vbi haec de Cassiano: Ad extremam rogatus a Leo-
ne vrbis Romane archidiacono, postea Episcopo, scripsit aduersus
Nestorium de incarnatione Domini libros septem, & in his scriben-
di apud Masibiam & viuendi suum fecit, Theodosio & Valentiniano
regnantibus. Ante autem, quam ad haec scribenda manum
admoueret, iam dudum aboluerat libros Collationum, vt
ipsem et in praefatione testatur, cum ita exorditur: Absolu-
tis dudum Collationum spirituum libellis, &c. ex quibus pos-
sumus intelligere, ipsum anno superiori, vel qui eum praec-
cedit, nisi forte hoc ipso, easdem Collationes absoluisse

t. Genad. de
Vr. illust. c.
61.

que quo anno a Prospero sunt impugnatae, suo loco dicemus.

IESV CHRISTI
ANNUS 431.

CAESTINI PAP. THEOD. 24. IMP.
ANNUS 8. VALENT. 7.

SIQ VITVR annus celebris memoriae ecumenicae Syn-
odi Ephesine, designatus Consulatu Anicij Bassi &
Flauij Antiochi. Hic ille Antiochus patricius ex eumicho,
qui postea delatus apud ipsum Theodosium Imperato-
rem, priuatus bonis & redactus in ordinem, inter clericos
professus est, vt Suidas testatur. est Theodoretus ad eum
epistologam factam illud adortans, perinde ac ipse sponte
saeculo nuntium remisisset, & non coacta vitam aliquam
curia agere instituit. Huius occasione editam sanctio-
nem a Theodosio, idem Suidas addit, ne amplius eum
inter patricios militarent. Clara quoque Antiochi huius
memoria est in Collectione Codicis Theodosiani, cum de
eo ita habeat Imp. Theodosius in Longum est memoriae,
quid in huius confirmatione negotii contulerit vigilijs suis Antio-
chus, cuncta sibi submisit ex Praefecto & Consule. His de Antiocho
Consule dictis, iam res hoc anno sub eius Consulatu gesta
recentiamus.

Sed antequam de ipsa agamus Synodo Ephesine, ex
more ordine temporis, quae ante ipsam hoc anno con-
tingunt, primum in medium afferamus. Cum expulsis cle-
ricis Catholicis fidei Nestoriani sibi Ecclesias omnes, quae
erant Constantinopoli, vendidisset, contigit vnam ipsa-
rum caede hominum turpissime profanari. Quomodo au-
tem id acciderit, Socrates recenset, haec dicens: Barbari
confecti, felus quoddam nefandum fore fortuna in Ecclesia
tum est. Nomen eiusdem potentius vni ferri, genere barbari, cum
inmanem heri sui feritatem experti, eam ferre non possent, ad Ec-
clesiam confugerunt, atque gladius cuncti ad altare profuerunt. Rogati
igitur, vt abirent, nullo modo obsequi volebant, sed sacris munus-
culis obediendi erant impedimento. Quin etiam dei compotes
illos tenebant gladijs, paratque erant ad quencumque obtruncan-
dam, qui illos adiret. Itaque vno clerico interfecto, altero vnde
ratio, ad extremum sibi ipsi necem confecerunt: Vnde quidam
eorum, qui aderant, dixit, tempus profanationem aliquid mali pro-
tendere: duosque poeta cuiusdam senarios in eandem citauit senten-
tiam.

¶ Nam saepe signa talia dari solent.
Cum sacra factum templum polluit scelus.
Atque cum, qui ista dixerat, vnum se felicit opinio: quippe & deso-
sionem populi (vt videtur) & auctoris diuisionis abdicacionem signi-
ficauit, haec Socrates: quae hoc ipso anno Marcellinus con-
tigisse tradit sub iudem Consulibus rem gestam referens,
licet paulo diuerse, his verbis: Barbari in Augusta rube nutri-
ti ad Ecclesiam nostram hostilitate conueniunt: ignem in Ecclesiam
ad comburendam altare dum insisti tacuit, inuicem sese, res-
sente Deo, trucidant, subdit, hoc eodem tempore ob tritici
penuriam Theodosium Imperatorem a populo lapidibus
impetitum.

¶ Quod vero ad Ecclesiae nefandam profanationem impe-
ditam ante Aprilis mensis accidisse, postsumus ex eo
conicere, quod idem Theodosius consulturus in poste-
rum, hoc anno vigesima tertia mensis Martii ad Antiochum
Praefectum praetorij, eundemque Consulem orbis
sanctionem dedit de Ecclesiastica immunitate sollicitum
confertanda & laetioribus terminis dilatanda, ne scilicet putar-
entur, qui ad eam conueniunt, minus tui esse illi altare
tenuerint, sic enim ipsa sic habet:

¶ Etate ant summi Dei templa timentibus, nec sola altaria, & ora-
torum templi circumiectum, quod Ecclesiam quadruparitate intrin-
secus parietum sepi conculsit, ad trinitatem confugerunt, ian-
ticum esse proposita: sed vsque ad extremas fores Ecclesiae, quas ora-
torum gressu populus primis ingrediatur, confugerunt, aram salu-
tu esse praecipuum inter templi, quod parietum descriptum iudici
& post loca publica & ianuae primae Ecclesiae, quicquid fuerit
interia-

I.
DECONP-
LATV AN-
TIOCHI
E Theod
55 ad
Iam
h. l. de Cal
Tuo andi
Nrad. 202.
II.
III.
IV.
V.
VI.
VII.
VIII.
IX.
X.
XI.
XII.
XIII.
XIV.
XV.
XVI.
XVII.
XVIII.
XIX.
XX.
XXI.
XXII.
XXIII.
XXIV.
XXV.
XXVI.
XXVII.
XXVIII.
XXIX.
XXX.
XXXI.
XXXII.
XXXIII.
XXXIV.
XXXV.
XXXVI.
XXXVII.
XXXVIII.
XXXIX.
XXXX.
XXXXI.
XXXXII.
XXXXIII.
XXXXIV.
XXXXV.
XXXXVI.
XXXXVII.
XXXXVIII.
XXXXIX.
XXXXX.